

Z A D R U G A R

GLASILO NABAVLJALNE ZADRUGE USLUŽBENCEV DRŽ. ŽEL.

Št. 4

Ljubljana, 20. aprila 1939

Leto XV

K XVII. redni skupščini

Če pred XVII. redno skupščino naslavljamo na tovariše odbornike, na delegate in na celokupno članstvo naše nabavljalne zadruge sledeče misli, ugotovitve in želje, ne storimo tega, ker tako veleva običaj.

Razlog, ki nas predvsem sili, da na tem mestu spregovorimo nekaj odkritih besed, je v tem, da bi predstoječo našo redno skupščino pri odločevanju o predlogu za delitev naše zadruge v dve samostojni zadrugi, v ljubljansko in mariborsko, vodili le resnični interesi zadružnikov.

Tovariši zadružniki! Pri sklepanju o tem predlogu ne pozabite, da je bila naša zadruga zgrajena po iniciativi in s požrtvovalnostjo poedincev pred dobrimi 17 timi leti iz neznatnih početkov do stopnje današnje svoje veličine; da je rodila sadove na podlagi skupnega, složnega in nesobičnega dela vsakokratnega vodstva ter zavednosti in zvestobe vsega njenega članstva.

V slogi, v skupnosti je moč! Če kje, tedaj velja za naš primer ta izrek v polni meri. Če smo prežeti z iskreno željo, da očuvamo sedanji procvit naše nabavljalne zadruge, če imamo voljo, v bodoče še višje dvigniti njen prospeh — in kdo izmed dobrih zadružnikov nima te želje in volje? — tedaj strnimo svoje vrste, razširimo in poglobimo zadružno misel: Vsi za vsakega, vsak za vse!

Cepitev naših moralnih in materialnih sil ni samo neutemeljena, nego tudi neopravičljiva, kar bo, če bi res do nje prišlo, bodočnost brez vsakega droma pokazala. Tako bo, oziroma bi bil dokazan nov primer naše kratkovidnosti in naše nezmožnosti, gledati v širše razdalje s širšim pogledom.

Preidimo h konkretni strani našega vprašanja!

Delegati in člani mariborskega področja — ne vsi! — naše zadruge so pred nekaj tedni sklenili, da se na XVII. redni skupščini stavi predlog: Članstvo mariborskega okoliša osnuje samostojno zadrugo! Z avtonomijo, ki jo jim je bila priznala XVI. redna skupščina, se ti naši delegati, oziroma člani ne zadovoljujejo več.

Tovarišem iz mariborskega področja se zdi, da imajo še premalo samostojnosti. Vznemirja jih pa še drugo vprašanje: zgraditev nove prodajalne v Mariboru.

Da bodo ne samo delegati, temveč vse članstvo pravilno informirano tudi glede tega vprašanja, moramo ugotoviti:

L. 1938. je redna letna skupščina sklenila, da se kupi v Mariboru parcela in zgradi na njej nova primerna zadružna prodajalna. Ta parcela se je dejansko kupila v Cafovi ulici. Napravljeni so že idejni načrti, ki so še v študiju. Po mestnem regulacijskem načrtu bi bilo treba na tej parceli zgraditi 4 nadstropno stavbo, ki bi stala z inventarjem vred ca din 2,300.000.

Mariborski delegati so forsirali pričetek gradnje nove svoje prodajalne še pred letošnjo redno skupščino. Pozabili so pa pri tem, da je zadnja skupščina sicer v načelu zgradbo nove stavbe odobrila, da pa ni odločila o višini stroškov, niti o tem, za koliko bi se zadruga vsled teh izdatkov morala na posameznega člana zadolžiti. O tem tudi ni mogla sklepati, ker zadeva takrat še ni tako daleč dozorela. Sedaj je stvar že toliko jasna, da bi bilo treba z zgradbo nove prodajalne v Mariboru vsakega člana zadolžiti za din 250—, tedaj sedanjo zadolžitev na vsakega člana povišati od din 1500 na din 1750. O tem povišanju pa sme in mora odločevati po pravilih samo skupščina in je bila tedaj zahteva mariborskih odbornikov oziroma delegatov, da se mora takoj pričeti z novo stavbo, in to še pred letošnjo redno skupščino, nesprejemljiva.

Ljubljanski člani upravnega odbora so zastopali torej edino pravilno stališče, da ne smejo posegati v kompetenco redne skupščine. Spričo visoke vsote, ki bi jo zahtevala gradba nove prodajalne v Mariboru, so mislili tudi na to, kako dobiti v ta namen potreblno posojilo. Zveza v Beogradu je zčasno posojilo odklonila; iskati posojilo drugje, in to z visokimi obrestmi in še v nesigurnosti, ali bi bilo to posojilo res dolgoročno, tudi ne kaže. Odločno pa je treba poudariti, da člani ljubljanskega odbora popolnoma uvidijo potrebo, da dobi Maribor novo, moderno prodajalno in da je treba to vprašanje čimprej rešiti. Vendar tako, kakor velevajo pravila, previdnost in interes naše n e d e l j i v e zadruge.

Povedali smo, kar nam je narekovala dolžnost in skrb za našo ustanovo. Skupščina naj odločuje nadalje. Kar bo odločila, bo ostalo. Napisan pa bo stal tudi ta naš apel!

Zadrugar.

Vabilo na XVII. redno skupščino

Nabavljalne zadruge uslužbencev državnih železnic r. z. z o. z. v Ljubljani, ki jo na osnovi čl. 44 pravil sklicuje upravni odbor v Ljubljano na nedeljo dne 14. maja 1939 ob 8. uri v prostorih kina „Sloga“, palača Ljubljanski dvor, Kolodvorska ul., in ki jo sestavljajo delegati, izvoljeni dne 21. avgusta 1938.

Dnevni red:

1. Konstituiranje skupščine.
2. Branje pismenega poročila upravnega odbora o poslovanju zadruge in letnih sklepčnih računov za minulo leto 1938. ter predloga, kako naj se razdeli poslovni prebitek.
3. Branje pismenega poročila nadzornega odbora o poslovanju zadruge in o letnih sklepčnih računih za minulo leto 1938., o predlogu za razdelitev poslovnega prebitka in predloga o podelitev razrešnice upravnemu in nadzornemu odboru.
4. Razprava in sklepanje:
 - a) o odobritvi poročila upravnega odbora,
 - b) o odobritvi poročila nadzornega odbora,
 - c) o odobritvi letnih sklepčnih računov,
 - č) o odobritvi predloga za razdelitev poslovnega prebitka in
 - d) o razrešnici članom upravnega in nadzornega odbora.

5. Razprava in sklepanje o predlogu mariborskih delegatov: Nabavljala zadružna uslužbencev državnih železnic Ljubljana naj se deli v dve samostojni zadružni, in to Ljubljana in Maribor s pripadajočima področjima.

6. Razprava in sklepanje o predlogu: Skupščina naj razveljaví vse sklepne, ki jih je sklenila XVI. redna skupščina zadruge dne 26. maja 1938 o avtonomnem poslovanju okoliša Maribor.

7. Razprava in sklepanje o predlogih za spremembo pravil zadruge po predlogih upravnega odbora in delegatov oziroma članov, in sicer čl. 1, čl. 19, čl. 21, čl. 23, čl. 26, čl. 28, čl. 30, čl. 35.

8. Določitev najvišje vsote:

- a) do katere sme upravni odbor zadruge zadolžiti s posojili in nakupom robe in
- b) najvišje vsote, do katere se sme dajati zadružnikom roba na up. (Čl. 47 t. 7 pravil oz. § 29 t. 4 zakona.)

9. Dopolnilne volitve članov upravnega in nadzornega odbora in volitve namestnikov za člane obeh odborov.

10. Sklepanje o predlogih upravnega odbora.

11. Sklepanje o predlogih in pritožbah zadružnikov.

12. Odobritev poslovnika za izvrševanje nadzorstva s strani nadzornega odbora (čl. 84 pravil).

13. Slučajnosti.

Skupščino sestavlja delegati na podlagi čl. 42 zadružnih pravil in § 28 t. 3 zakona.

Če skupščina ob odrejeni uri ne bi bila sklepčna, se bo vršila na istem kraju in z istim dnevnim redom kot bi se morala opraviti prva skupščina, pol ure kasneje nova skupščina, ki bo polnoveljavno sklepala ob vsakem številu prisotnih delegatov (čl. 51 t. 2 pravil), izvzemši o točkah za delitev zadruge in za spremembo pravil (čl. 51 t. 3 pravil in § 33 t. 5 zakona).

Letni sklepni računi so članom na vpogled v prostorih zadruge na Mayskovi cesti št. 17/II., soba št. 17, vsak delovni dan med 16. in 18. uro od vštevši 6. maja t. l. naprej (§ 58 t. 5 zakona).

Popolno besedilo sprememb pravil, ki se predlagajo, bo 5 dni pred skupščino razpoloženo na vpogled zadružnikom v vseh poslovalnicah zadruge (čl. 45 t. 2 pravil).

Vsak delegat mora na skupščini izvrševati svoje pravice osebno. Če bi bil delegat zadržan udeležiti se skupščine, poveri z zastopanjem namestnika iz svojega volišča. Namestniku mora izročiti lastnoročno podpisano pismeno pooblastilo, s katerim pooblašča namestnika, da ga zastopa na skupščini, (čl. 25 pravilnika o volitvah delegatov) in pooblastilo, katero mu je dostavila zadružna (čl. 56 t. 2 in 3 pravil).

Vsak delegat mora prinesi na skupščino pismeno pooblastilo, ki mu ga dostavi zadružna (čl. 56 t. 2 pravil).

Dnevnice se izplačajo delegatom po zaključku skupščine.

O p o m b a : Skupščini smejo prisostovati, če se izkažejo s člansko izkaznico, tudi drugi člani zadruge, ki niso delegati. Ti zadružniki pa na skupščini nimajo pravice razpravljalati in odločati (čl. 48 t. 1 pravil).

V L j u b l j a n i dne 20. aprila 1939.

U p r a v n i o d b o r :

Luschützky s. r.,
tajnik.

Klebel s. r.,
predsednik.

	din	p	din	p
1. Gotovina			216.094	72
2. Zaloga:				
a) manufaktura, obl. predm., porcelan	3,589.076	—		
b) špecerija in drugo	4,101.097	90		
c) kurivo	54.722	37	7,744.896	27
3. Vloge:				
a) čekovni zavod, Ljubljana	58.232	77		
b) denarni zavodi, Ljubljana - Maribor	324.917	75	383.150	52
4. Dolžniki:				
a) razni	2,600.410	12		
b) člani	7,567.940	98	10,168.351	10
5. Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana:				
prioritetne delnice			300.000	—
6. Udeležbe in kavcije:				
a) pri Savezu Nabavljalnih zadrug, Beograd	80.000	—		
b) pri stavbni zadrugi „Bajtar“, Ljubljana	1.800	—		
c) kavcije	6.841	50	88.641	50
7. Premičnine po odpisu			1,722.718	50
8. Nepremičnine po odpisu in parcele			3,280.874	90
9. Račun gradbe hiš:				
a) predplačilo za dvojno čuvajnico	174.000	—		
b) prizidek manufakture v Ljubljani	123.901	59		
c) material in drugo	16.605	32	314.506	91
10. Razni računi in prehodne postavke			185.716	65
			24,404.951	07

V Ljubljani dne 31. decembra 1938.

dan 31. decembra 1938.

Pasiva.

	din	p	din	p
1. Deleži			2,409.477	—
2. Upniki:				
a) Savez Nab. zadrug, Beograd	10,498.704	57		
b) razni	337.533	20	10,836.237	77
3. Fondi:				
a) rezervni	6,915.327	20		
b) kreditni	13.757	02		
c) posmrtninski	543.015	36	7,472.099	58
4. Nedvignjena štednja			12.886	95
5. Garancijska štednja članov			2,858.298	30
6. Kavcije			13.384	45
7. Račun gradbe hiš:				
prispevki za Mladinski dom v Gozdu			426.468	36
8. Prehodne postavke	13.786	—		
9. Rezerva za družbeni davek	327.239	75	341.025	75
10. Poslovni prihranek			35.072	91
			24,404.951	07

II. Račun izgube in dobička

	din	p	din	p	din	p
1. Režija:						
a) Osebni izdadki:						
plače in odškodnine osebju	2,701.460	—				
boln. in pok. zavarovanje . . .	297.636	75				
nagrada upr. in nadz. odboru	157.700	—				
odškodnine raznim	76.975	45				
potnine	36.340	—				
			3,270.112	20		
b) Najemnine	86.116	50				
kurjava in razsvetljava . . .	89.319	88				
c) Pisarniški stroški:						
poština, telefon, brzojav . .	57.691	16				
tiskovine, posl. knjige, pisar-						
niške potrebščine	67.423	—				
			125.114	16		
d) Zadružna propaganda:						
glasilo „Zadrugar“, zadružni						
koledar, cenik, tisk in ho-						
norarji	154.894	75				
sprejem gostov, proslava za-						
družnega dneva	5.774	34				
objave, listi in revije . . .	12.784	75				
izdatki za občni zbor . . .	77.236	20				
			250.690	04		
e) Vzdrževanje hiš in lokalov .	50.355	35				
„ inventarja . . .	21.305	96				
„ služb. obleke .	19.815	20				
			91.476	51	3,912.829	29
2. Podpore					55.705	33
3. Obresti in provizije:						
obresti Savezu	460.169	78				
obresti ostalim	1.601	—				
stroški Čekovnega zavoda . .	13.431	99			475.202	77
4. Adaptacije					28.569	75
5. Zavarovalnine					49.318	—
6. Davki in takse					916.512	90
7. Odpisi:						
inventarja	154.281	20				
nepremičnin	54.685	40				
neizterljivih dolgov	18.045	72				
					227.012	32
8. Razni administrativni stroški . .					43.934	50
9. Poslovni prihranek					35.072	91
					5,744.157	77
V Ljubljani dne 31. dec. 1938.						

na dan 31. decembra 1938.

Dobiček.

III. Kretanje članov in deležev

Pričetkom leta 1938. je bilo članov . . .	7896	z deleži	7896
Tekom leta 1938. je pristopilo članov . . .	343	"	343
" " 1938. je odpovedalo članov . . .	164	"	164
" " 1938. je prenehalo članstvo . . .			
vsled smrti in premestitve	120	"	120
Stanje članov 31. decembra 1938 . . .	7955	z deleži	7955

Za knjigovodstvo:

Markov Vladimir s. r.

Tajnik upravnega odbora:

Luschützky Josip s. r.

Predsednik upravnega odbora:

Klebel Emil s. r.

Podpredsednik upravnega odbora:

Juh Leopold s. r.

Člani upravnega odbora:

Lavrič Jože s. r., Muraus Alojz s. r., Ogrin Rafael s. r., Korošec Blaž s. r., Verhovšek Vojteh s. r., Artič Franjo s. r., Maganja Josip s. r., Brecelj Franjo s. r.

Na osnovi čl. 37 zadruginih pravil smo pregledali čisto bilanco, račun izgube in dobička ter izkaz kretanja članov in deležev, primerjali z glavnimi in pomožnimi knjigami in ugotovili, da so pravilni.

Tajnik nadzornega odbora:

Feldin Hinko s. r.

Predsednik nadzornega odbora:

Furlan Josip s. r.

Člani nadzornega odbora:

Ing. Finc Franjo s. r., Frole Ivan s. r., Czurda Hugo s. r., Žorga Rudolf s. r., Hübl Emil s. r., Korbun Franc s. r.

Pojasnila k bilanci za leto 1938

A k t i v a.

1. Gotovina.

Stanje v zadružnih blagajnah na dan 31. decembra 1937	din	143.934'76
Tekom leta 1938. so blagajne prejele	„	48,140.002'27
	Skupaj:	din 48,283.937'03
Tekom leta so blagajne izdale	„	48,067,842'31
Stanje gotovine v blagajnah na dan 31. decembra 1938	din	216.094'72

2. Zaloga manufakture.

V posameznih prodajalnah je znašala dne 31. decembra 1938 po inventurnem popisu zaloga manufakture po nabavni vrednosti:

a) Ljubljana glavni kolodvor	din	2,582.427'45
b) Maribor kor. kolodvor	"	212.886'40
c) Maribor glavni kolodvor	"	957.317'15
č) Jesenice	"	36.445—

Skupaj: din 3,589.076—

V tej zalogi je upoštevana tudi zaloga stekla, porcelana, galanterije, konfekcije in zaloga šivalnice. Upoštevajoč želje članstva iz območja prodajalne Jesenice, smo imeli tudi v tej prodajalni primerno manjšo zaloge galanterije odn. manufakture. Nabavna vrednost zaloge galanterijskega in manufaktturnega blaga je znašala konec l. 1938. za din 96.144'50 manj, kakor v letu 1937. Možnost izbire je bila na zadovoljivi višini. Promet manufakture je ostal napram letu 1937. približno na isti višini, in sicer je v kreditnih nakupih padel za din 149.769—, v gotovinskih pa porastel za din 88.243'95. Prodajne cene smo tudi manufakturi morali na splošno znižati, kar prihaja do izraza pri kosmatem prebitku.

3. Zaloga špecerije in drugo.

Nabavna vrednost zaloge je znašala po popisu:

a) v centralnem skladišču Ljubljana glavni kol.	din	137.236'40
b) v prodajalni Ljubljana glavni kol.	"	1,163.673'85
c) v prodajalni Ljubljana Šiška	"	844.671'92
č) v prodajalni Jesenice	"	358.470'20
d) v prodajalni Maribor kor. kol.	"	1,450.666'10
e) v prodajalni Maribor gl. kol.	"	86.093'35

Skupaj . . din 4,040.811'82

Dalje zaloge živil v menzi, mlekarni, razne knjige, zaloga lesa v mizarski delavnici

" 60.286'08

Celotna zalogpa pod t. 3 predstavlja tedaj vrednost din 4,101.097'90

Nabavna vrednost zaloge živil v vseh prodajalnah se je napram l. 1937. znižala skupno za din 198.937'73, zaloga v menzi, mlekarni itd. za din 15.256'09, tedaj v celoti pod točko 3.) za din 214.193'82, in to kljub zvišani nabavni ceni posameznih špecerijskih predmetov. To znači, da je upravni odbor gospodarsko ravnal z zalogami in da zaloge niso ležale neizkorišcene. Radi neurejenih svetovnih gospodarskih in političnih razmer in skakanja cen smo zalogo izpopolnjene.

vali le sproti in z največjo previdnostjo. Radi povišanih tržnih cen predvsem je porastel špecerijski promet skupno za din 1.914.824'18, in sicer v kreditnih nakupih samo za din 184'43, v gotovinskih nakupih pa za din 1.914.640'05. Kljub večjemu prometu v špeceriji, ki dosega skoraj 2 milijona dinarjev napram letu 1937., smo tudi pri špecerijskih artiklih šli na skrajno možno prodajno ceno. Prodajne cene smo sorazmerno precej znižali, kar se odraža tudi v kosmatem prebitku špecerije. Iz tega sledi, da so bile prodajne cene v tej stroki nižje, kar je treba poudariti. V splošnem se opaža rahlo povišanje gotovinskega nakupa in temu primerno padanje kreditnega nakupa v špeceriji in manufakturi, in sicer v primerjavi z l. 1937. izraženo v % sledeče:

		l. 1937.	l. 1938.	tedaj:
Špecerija:	kreditni nakupi . . .	62'88%	59'60%	— 3'28%
	gotovinski nakupi . . .	37'12%	40'40%	+ 3'28%
		100%	100%	
Manufaktura:	kreditni nakupi . . .	80'84%	79'80%	— 1'04%
	gotovinski nakupi . . .	19'16%	20'20%	+ 1'04%
		100%	100%	

4. Zaloga kuriva.

a) v prodajalni Ljubljana glavni kol. (klobarji) za	din 1.098— (+ 688'80)
b) v prodajalni Ljubljana Šiška (drva, premog) za	„ 48.719'37 (+ 7.680'67)
c) v prodajalni Maribor kor. kol. (drva, premog) za	„ 4.905— (— 15.619—)
Skupaj . .	din 54.722'37 (— 7.249'53)

Ta zaloga je napram letu 1937. nižja za din 7.249'53. Razen tega imamo še v gozdnem kompleksu na Pohorju nakupljenih drv za din 143'612'15.

5. Vloge.

Naš denarni promet s poštno hranilnico (čekovnim zavodom) je v l. 1938. porastel, in sicer v dotoku za din 793.451'98, v izplačilih pa za din 767.949'60. Vloge so dosegle vsoto din 23.884.989'99, izplačila pa din 23.826.757'22. Na dan 31. decembra je vloga predstavljala vsoto din 58.232'77. Promet s tem zavodom izkazuje v glavnem vplačila članov za izvršene nakupe in vplačila zadruge za fakture naših dobiteljev. Vse zadrugine obveznosti napram inozemskim tvrdkam plačujemo po Ljubljanski kreditni banki in Prvi hrvatski štedionici,

kamor nalagamo ves prosti denar tekom meseca. Te vloge so vse likvidne razen din 83.935— na starem računu v Ljubljanski kreditni banki.

V denarnih zavodih smo imeli koncem leta 1938. sledeče vloge:

- a) Kreditna zadruga usl. drž. žel. Lb., tekoči račun din 23.331—
- b) „ „ „ „ vezana vloga „ 20.525—
- c) Ljubljanska kreditna banka, novi račun . . . „ 83.310—
- č) Prva hrvatska štedionica „ 45.200—
- d) Kreditna zadruga drž. usl. Maribor „ 68.616'50

Vse te vloge se obrestujejo po 4%, vloga na starem računu Ljubljanske kreditne banke pa po 2%.

6. a) Dolžniki:

Med dolžniki v znesku din 2,600.410'12 so:

- a) naša akontacija, plačana Fondu za zgradbo stanovanjskih hiš za odkup hiše na Masarykovi cesti, kjer se nahajajo poslovni prostori centrale din 2,000.000—
- b) Dolg Saveza za prodano parcelo v Gozdu, kar se je že uredilo v l. 1939. „ 356.680—
- c) Kratkoročne terjatve iz raznih poslovnih zvez „ 243.730'12

b) Dolžniki — člani zadrugarji, so 31. dec. 1938 dolgovali zadrugi na račun izvršenih nakupov špecerije in manufakture din 7,567.940'98, tedaj za din 498.781'75 manj kot 31. dec. 1937. Stalež članstva znaša 7955; povprečni dolg na člana znaša tedaj din 951'34.

- a) 4456 članov območja prod. Ljubljana dolguje din 4,314.012'93 ali din 968'14 na člana;
- b) 2940 članov območja prod. Maribor dolguje din 2,886.745'74 ali din 981'89 na člana;
- c) 559 članov območja prod. Jesenice dolguje din 367.182'31 ali din 656'86 na člana.

Iz prednjih številk je razvidno, da je splošna zadolženost članov nekoliko padla, in sicer povprečno na člana za din 70'66 (od din 1.022— v letu 1937. na din 951'34 v l. 1938.).

- a) V območju prod. Ljubljana je zadolženost na člana padla za din 3'86 (od din 972— v letu 1937., na din 968'14 v letu 1938.).
- b) V območju prod. Maribor je zadolženost na člana padla za din 208'11 (od din 1.190— v letu 1937., na din 981'89 v letu 1938.).
- c) V območju prod. Jesenice pa je zadolženost na člana narastla za din 136'38 (od din 520— v l. 1937., na din 656'86 v letu 1938.).

Navzlic smotrenemu in načrtнемu postopanju pri odmerjanju kreditov v l. 1938. ni bilo mogoče zadolžitve znatneje znižati. Cene življenjskih potrebščin so skokoma rastle, že itak skrajno nizki prejemki železničarjev pa se dviganju cen niso prilagodili.

Blagovni promet (brez mlekarne in nakaznic) dosega din 46,200.202'29 in je porastel napram l. 1937. za din 1,853.299'43.

Povprečni promet nakupljenega blaga v zadruži znaša na člana din 5.935— letno. Po posameznih območjih zadružnih prodajalen se promet na člana odraža sledeče:

- a) za Lb. območje znaša povprečni nakup na člana din 6.521—
- b) za Mb. " " " " " " 4.911—
- c) za Jes. " " " " " " 4.835—

7. **Prioritetne delnice** Ljubljanske kred. banke v vrednosti din 300.000— predstavljajo 3.000 delnic po din 100— nominalne vrednosti, ki se obrestujejo po 4%. Ta znesek je točasno še nelikviden.

8. **Deleži** (din 1.000— za vsakih 100 članov) pri Zvezi nab. zadrug v Beogradu v znesku din 80.000— in pri stavbni zadruži Bajtar (6 deležev po din 300—) v znesku din 1.800— se izkazujejo v neizpremenjeni višini kot v l. 1937. Kavcije din 6.736'50 v Ljubljani in din 105— v Mariboru so naložene pri dir. drž. žel. v Ljubljani in pri poštni upravi v Ljubljani in Mariboru.

9. **Premičnine** izkazujemo po 10% odpisu v vrednosti din 1,722.718'50. To je vrednost celokupnega inventarja v trgovinah in pisarnah v Ljubljani, Mariboru, na Jesenicah in v železničarski menzi v Ljubljani, dalje vsa vozila in inventar v mladinskem domu in v upravni hišici v Gozdu-Martuljku. V letu 1938. smo kupili za novi del manufakture (prizidek) neobhodno potreben inventar (stelaže, pulti in dr.) za din 39.036—, odprodali pa smo star neuporabljiv inventar za din 9.378—.

10. **Nepremičnine.** Vrednost dograjenih nepremičnin po odpisu znaša:

a) hiša v Šiški	din	684.537—
b) hiša na Jesenicah	"	352.653—
c) Mladinski dom v Gozdu	"	1,091.864—
č) vodnjak v Gozdu	"	62.017—
d) gospodarsko poslopje v Šiški	"	70.416—
e) upravna hišica v Gozdu z gosp. poslopji	"	111.412—
f) tehnica v Šiški	"	10.762—
g) baraka v Mariboru (za premog in drva)	"	11.011'60
h) tehnica v Mariboru	"	13.758—
Skupaj . .		din 2,408.430'60

11. **Parcele.**

V Mariboru smo kupili v l. 1938. parcelo v Cafovi ulici za zgradbo lastne prodajalne v smislu sklepa XVI. redne skupščine za din 246.794—. Zvezi nab. zadrug v Beogradu smo odprodali del parcele

od zadružne posesti v Gozdu-Martuljku, in sicer 17.834 m² za din 356.680—. Čisti dobiček te prodaje v znesku din 317.004— smo knjižili na računu dobička. Razen tega smo odprodali dve parcele v Dev. Mar. v Polju v izmeri 1.181 m², ki nam jih odplačujejo kupci v dogovorjenih obrokih. Za te parcele smo do 31. dec. 1938 vnovčili din 4.100—.

Na dan 31. dec. 1938 je znašala vrednost naših parcel:

a) parcele v Polju 2.640 m ²	din 24.503'60
b) parcele v Gozdu 35.550 m ²	„ 109.426'70
c) parcela v Mariboru, Dvořákovova ul. 3487 m ²	„ 491.720—
č) parcela v Mariboru, Cafova ul. 756 m ² . .	„ 246.794—

Skupna vrednost parcel 42.433 m² din 872.444'30

Tekom leta 1938. je bil končan obračun bazena v Gozdu, ki smo ga odstopili Savezu za realno vrednost din 258.809'93.

Radi odprodaje dela parcele v Gozdu-Martuljku Zvezi naz. zadrug in nakupa nove parcele v Mariboru v Cafovi ulici se je površina parcel znižala za 18.259 m², njena vrednost pa zvišala za znesek 205.018— din.

12. Gradba hiš.

Na računu gradbe hiš smo v l. 1938. plačali Direkciji drž. žel., Ljubljana Din 174.000— kot ekvivalent za dvojno čuvajnico pri posestvu na Masarykovi c. 17. Razen tega smo gradili prizidek pri poslopju na Masarykovi c. za manufakturo in galerij. Razširitev je bila nujno potrebna radi dosedanjih pretesnih prostorov. Do 31. dec. 1938 smo izdali za ta prizidek din 123.901'59.

Na računu gradbe hiš izkazujemo še postavko v znesku din 16.605'32, to je vrednost raznega gradbenega materiala.

13. Razni računi in prehodne postavke.

Pod tem zaglavjem izkazujemo: dolg raznih tvrdk za inserate za zadružni Koledar din 15.260— in razna predplačila izvršena za l. 1939.:

a) Davčna uprava, točilna taksa	din 3.000'50
b) Direkcija drž. žel., Ljubljana, razne najemnine	„ 2.160—
c) pošta Ljubljana I, razne pristojbine	„ 1.745—
č) bolniška blagajna, zavarovanje	„ 1.440—
d) poslovne knjige in tiskovine za l. 1939	„ 7.027—
e) izplačano na račun štednje Maribor	„ 6.120—
f) dolg abonentov za hrano v menzi	„ 5.352—
g) vrednost drv v gozdu na Pohorju	„ 143.612'15

Skupaj . . . din 170.456'65

Skupna aktiva din 24.404.951'07.

P a s i v a .

1. Deleži članov:

Stanje plačanih deležev konec leta 1937.	je znašalo	din 2,381.598—
Izplačalo odn. prepisalo se je tekom l. 1938. na račun		
deležev	"	83.238'60
Ostane	din	2,298.359'40
Vplačali so člani na deležih tekom leta 1938.	din	111.117'60
Stanje članskih deležev 31. dec. 1938	din	2,409.477—
Tedaj več za	din	27.879—

2. Upniki pri Zadruži:

a) ZNZ, Beograd — skadentni račun	din	1,054.311—
b) " " tekoči račun	"	3,307.427—
c) " " robni račun	"	2,386.579'07
č) " " račun za dom na Masarykovi cesti	"	966.977—
d) " " račun zavarovanja članov	"	2,220.542—
e) " " novi račun zavarov. članov	"	562.868'50
	Skupaj . .	din 10,498.704'57
in je napram dolgu 31. dec. 1937, ki je znašal . .	"	9,887.765'40
večji za	din	610.939'17

Porast dolga pri Zvezi izvira iz porasta računa zadružnega zavarovanja članov, ki ga je sklenila XV. redna skupščina. Na skadentnem računu odplačujemo mesečno din 150.000 in bo ta račun v juliju 1959 povsem odplačan. Tekoči račun zadruža v redu odplačuje po sklenjeni pogodbi mesečno din 21.600— in bo odplačan v letu 1951. Enako se v redu odplačuje tudi račun za dom na Masarykovi cesti mesečno din 25.000— in bo po sklenjenem dogovoru likvidiran v letu 1945. Robni račun je naš odprt račun pri Zvezi za blago, ki ga sproti dobavljamo preko Zveze in zopet odplačujemo. Dolg raznim upnikom — dobaviteljem v znesku din 337.533'20 je napram letu 1937. nižji za din 305.069'70 in se pojavlja v bilanci v glavnem radi tega, ker je bilo blago dobavljeno pred zaključkom leta, fakture za to blago pa smo prejeli šele po zaključku.

3. Fondi:

Rezervni fond se je zvišal za dotacijo iz poslovnega prihranka, nedvignjenih povračil in drugo za din 11.344'69 na vsoto din 6,915.327.20.

Kreditni fond se je tekom leta znižal za din 2.184'15 in je znašal konec leta 1938. din 13.757'02.

Po smrtniški fond je nižji za din 402.404'81 in je znašal na dan 31. dec. 1938 din 543.015'36. Iz njega smo črpali tekom leta kritje za izplačilo posmrtnin za 148 smrtnih slučajev din 182.879'51, delno pa smo dotirali tudi zavarovalne premije za zadružno zavarovanje din 253.579'30.

Ostali fondi so bili tekom leta izčrpani za podpore članom.

4. Štednja:

Konec leta 1938. je ostalo nedvignjene štednje za din 12.886'95. Garancijska štednja članov za l. 1938. je izkazana v bilanci din 2,858.298'30

Izdano na nakaznice na račun štednje „ 139.788'70

Torej znaša celokupna štednja din 2,998.087—

Iz garancijske štednje se dotira Zvezi za zavarovalno premijo 2% na nakup posameznega člana, ostalo se pa izplača članom oz. knjiži na dolg.

5. Kavcije: v znesku din 15.384'45 so garancije poedinih tvrdk za razna dela.

6. Prispevki za Mladinski dom Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja

so dosegali konec leta 1937. znesek din 438.657'91

Tekom leta 1938. so prispevali v ta fond še železničarji in privatniki „ 62.263'95

Skupaj . . . din 500.921'86

Manj nakup nekatere opreme (dvigalo in drugo) in letni odpis Mladinskega doma in inventarja „ 74.453'50

V bilanci je izkazan znesek din 426.468'36

7. Razni računi in prehodne postavke v znesku din 341.025'75 vsebujejo sledeče postavke:

a) rezerva za davke din 327.239'75, in sicer je ta rezerva določena za odplačilo dolžnih davščin za leto 1934. do 1936. v znesku din 220.000— in za tekoče davščine;

b) razne manjše prehodne postavke din 13.786—, ki so že izravnane v letu 1939.

Skupna pasiva znašajo tedaj din 24.369.878'16.

Poslovni prihranek za leto 1938. znaša din 35.072'91.

Pojasnila k računu zgube in dobička.

Stroški. 1. Režija:

Osebni izdatki znašajo din 5,270.112'20 in so za din 74.334'72 višji napram letu 1937. Plače in odškodnine osobju so se zvišale za din

51.476'64 napram letu 1937. in to radi tega, ker so nekateri uslužbenci v svoji plači vsled mnogoletne službe napredovali, dalje radi odškodnin za nadurno delo, ki je ob terminskem navalu neizbežno.

Bolniško in pokojninsko zavarovanje se je zvišalo za din 2.812'17. Honorarji upravnega in nadzornega odbora so se zvišali za din 5.900'— radi povečanja števila odbornikov v Mariboru, in sicer za enega člana upravnega odbora in za dva člana nadzornega odbora.

Odškodnine raznim so višje za din 11.598'90.

Potnine so se zvišale za din 2.547'— in to radi večjega števila članskih sestankov.

Najemnina, kurjava in razsvetljava izkazujejo povišek za din 1.489'33 in to radi celoletnega funkcioniranja prostorov na Jesenicah in približno dvomesečnega (november, december) obratovanja povečanih prostorov manufakture in galerije v prizidku.

Izdatki za poštino, telefon, brzojav, pisarniške potrebščine, poslovne knjige in tiskovine so se zvišali za din 702'46.

Stroški zadružne propagande in tiska so se zvišali samo za din 845'67 in to kljub stroškom dveh občnih zborov in volitev.

Vzdrževanje inventarja, hiš, lokalov in službene obleke izkazuje zvišanje din 7.028'07 in to z ozirom na neobhodno potrebna popravila inventarja in izdelavo nove službene obleke.

2. Podpore:

Podpore znašajo din 55.705'33 in še din 10.944'87 in dobrodelnih fondov.

Obresti Zvezi v Beogradu so se zvišale za din 166.075'78, in sicer na račun zadružnega zavarovanja za din 91.485'09, na skadentnem računu din 24.330'—, na robnem računu za din 56.793'89 in na tekočem računu za din 6.316'80. Na računu za dom so se obresti znižale za din 12.850'—. Povišanje obresti je deloma odvisno od povišanja obrestne mere za $\frac{1}{2}\%$ in radi večjega obrata v poslovanju z Zvezo. Obresti za zadružno zavarovanje so nova obremenitev zadruge v korist članov, ki so avtomatično zavarovani na zakoniti in realni matematični podlagi pri Zvezi. Obresti raznim so nižje za din 7.395'—.

Med dohodki imamo postavko obresti v dobro, ki je višja od iste v letu 1937. za din 62.076'86. Provizija zadružnega zavarovanja (med dohodki) znaša din 16.876'32. Ta postavka je nižja napram letu 1937., ker se nanaša samo na tekoče zavarovanje.

Stroški čekovnega zavoda so manjši za din 5.225'06 od leta 1937.

Stroški za adaptacije so manjši za din 38.585'90.

Zavarovalnina je nižja za din 11.324'50.

Davki in takse izkazujejo izdatek din 916.512'90. Razen tega smo plačali iz rezerve za davek še din 531.265'50. Torej skupaj din

1.447.778'40, kar znaša napram prometu 507%. Od tega zneska smo knjižili na rezervo din 144.651— in rezerva za davke na dan 31. dec. 1938 znaša din 327.239'75.

Celokupna štednja članov znaša, kakor je razvidno že iz pojasnil k pasivi, din 2.990.087.—, ter znašajo davčine napram štednji članov **ca. 48%**.

Odpisi od inventarja znašajo din 154.281'20.

Odpisi od nepremičnin znašajo din 54.685'40.

Odpisi neizterljivih dolgov znašajo din 18.045'72 in so napram letu 1937. višji, ker smo bili primorani odpisati nekaj dolgov umrlih članov in onih, ki so se izselili, in tudi nekaterih takih, ki so izgubili službo in so brez vsakega premoženja.

Razni stroški (članarina, pravni stroški in drugo) znašajo din 43.954'50 in izkažejo znatno povišanje napram letu 1937. To povišanje izvira predvsem iz plačane stare članarine, ki smo jo odvedli Združenju trgovcev v znesku din 15.000.—.

Poslovni prihranek je izkazan v znesku din 35.072'91 in je višji napram l. 1937. za din 10.751'01.

3. Dohodki:

Kosmati dobiček je v splošnem padel za din 245.745'40, in sicer pri špeceriji za din 256.815'62 in pri manufakturi za din 72.963'82, dočim se je pri kurivu dobiček zvišal za din 84.034'04. Da je kosmati dobiček manjši napram letu 1937., je vzrok, kar smo že uvodoma omenili, da je morala zadružna prodajne cene poglavitnim živilskim potrebščinam znižati na čim znosljivejše cene. Paziti pa je morala obenem, da je članstvo bilo deležno dajatev v obliki ristorna, na katerega je že vsa leta navajeno.

Mlekarna in železniška menza izkazuje dobiček. Mlekarna din 1.561'20; menza pa din 4.530'36.

Blagajniški skonto znaša din 563.968'75 in je prihranek od pravčasno plačanih faktur in tudi od nekaterih večjih tvrdk letni ristorne.

Na račun odpisanih dolgov so vplačali člani din 10.771'89 in na račun dvomljivih terjatev din 11.199'39.

Poslovanje v počitniški koloniji je dalo prihranek v znesku din 663'03.

Posebno postavko v dobičku izkazuje dobiček od prodanega dela parcele zadružne posesti v Gozdu v znesku din 317'004.—.

Režijski stroški so se v letu 1938. napram l. 1937. v splošnem znižali. Objavljamo v naslednjem tudi primerjalni tabeli blagovnega prometa po prodajalnah za leto 1937. in 1938.

Blagovni promet

1937.

Prodajalna:

Gotovina:

Kredit:

Skupaj:

Špecerija:

Šiška	din 4,053.647'10	din 6,124.515'07	din 10,178.160'17
Ljubljana gl. kol. .	„ 4,207.727'90	„ 7,844.934'84	„ 12,052.662'74
Jesenice	“ 405.168'95	“ 747.485'95	“ 1,152.652'90
Maribor kor. kol. .	„ 3,138.748'95	„ 5,519.495'80	„ 8,658.244'75
Maribor gl. kol. . .	„ 1,082.606'80	„ 1,598.625'15	„ 2,681.231'95
Skupaj . . .	din 12,887.899'70	din 21,835.052'81	din 34,722.952'51

Manufaktura:

Ljubljana gl. kol. .	din 1,328.422'50	din 5,427.656'55	din 6,756.079'05
Maribor kor. kol. .	“ 128.634'35	“ 662.248'80	“ 790.883'15
Maribor gl. kol. . .	“ 386.877'05	“ 1,690.111'10	“ 2,076.988'15
Skupaj . . .	din 1,843.935'90	din 7,780.016'45	din 9,623.950'35

Mlekarna	“ 10.155'25	“ 291.604—	„ 301.759'25
Prodano po nakaznicah	—	“ 673.607'60	„ 673.607'60

S k u p a j : špecerija, manufaktura, mlekarna, nakaznice .	din 14,741.988'85	din 30,580.280'86	din 45,322.269'71

Rekapitulacija.

Celoten promet v l. 1936.	din 13,800.520'62	din 29,226.065'40	din 43,026.586.02
Celoten promet v l. 1937.	„ 14,741.988'85	„ 30,580.280'86	„ 45,322.269'71
Prirastek	+ „ 941.468'23	+ „ 1,354.215'46	+ „ 2,295.683'69

1938.

Gotovina

Kredit

Skupaj

Špecerija:

Šiška	din 4,479.714'90	din 5,467.535'87	din 9,947.250'77
Ljubljana gl. kol. .	„ 4,641.409'70	„ 7,859.016'42	„ 12,500.426'12
Jesenice	“ 1,067.155'35	“ 1,636.001'40	“ 2,703.154'75
Maribor kor. kol. .	„ 3,379.994'35	„ 5,078.895'50	„ 8,458.889'85
Maribor gl. kol. . .	„ 1,234.287'45	„ 1,793.788'05	„ 3,028.075'50
Skupaj . . .	din 14,802.539'75	din 21,835.237'24	din 36,637.776'99

Manufaktura:

Ljubljana gl. kol. .	din 1,374.876'90	din 5,236.089'55	din 6,610.966'45
Maribor kor. kol. .	“ 122.750'30	“ 504.892'05	“ 627.642'35
Maribor gl. kol. . .	“ 434.550'65	“ 1,889.265'85	“ 2,323.816'50
Skupaj . . .	din 1,932.177'85	din 7,630.247'45	din 9,562.425'30

Mlekarna "	13.756	—	„	354.422	—	„	368.178	—
Prodano po nakaznicah		—	„	526.352	75	„	526.352	75
S k u p a j: špecerija, manufaktura, mlekarna, nakaznice.	din 16,748.473'60		din 30,346.259'44		din 47,094.733'04			

R e k a p i t u l a c i j a.

Celoten promet v l. 1937. . . .	din 14,741.988'85	din 30,580.280'86	din 45,322.269'71
Celoten promet v l. 1938. . . .	din 16,748.473'60	din 30,346.259'44	din 47,094.733'04
Pripravki oz. iz- padek + „	2,006.484'75	— 234.021'42	„ + 1,772.463'33

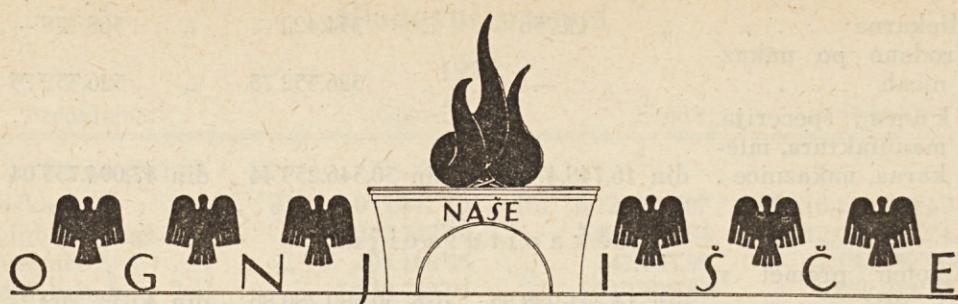
Ko polagamo članom in delegatom letni obračun naše združne ustanove z vsemi objasnili za preteklo poslovno leto, smo prepričani, da bodo naši zadružarji znali ceniti delo, ki ga je moral upravni odbor izvršiti v tej poslovni dobi. Težkim gospodarskim razmeram, ki so vladale v letu 1938., smo morali posvečati največjo pozornost. Nestalnost v trgovskem svetu nas je silila, da smo morali biti skrajno previdni, posebno v drugi polovici leta. Na eni strani smo morali čim bolj zadovoljiti želje članstva, na drugi strani pa stremeti za gospodarski procvit ustanove same.

Letni račun naj naši tovariši delegatje in člani prouče in objektivno tolmačijo. Skušali smo štediti, kolikor smo pač mogli.

Zavedati se moramo vsi, da je le v zadruzi naša gospodarska moč in dobrobit vsega našega članstva.

Zavedati se pa tudi moramo, da bo treba še mnogo truda in veliko naporov, da izgradimo svojo zadružo do one popolnosti, ki si jo gotovo vsi želimo. Ta cilj pa bomo dosegli v prvi vrsti z medsebojnim razumevanjem in s složnim delom.

SVILENE KRPICE V SMETEH.

Ni še prav dolgo tega, kar sta dva tujca, ki sta potovala skozi Ljubljano, drezala s svojima palicama v zavojo smeti, ki je stal pred neko hišo, v kateri je moralna bivati šivilja, in se zgražala nad lepimi, velikimi svilennimi krpicami, ki so bile vržene v smeti. Rekla sta, da mora biti narod tod ali zelo bogat, ali pa zelo neveden, da ne zna koristno uporabiti takih odrezkov.

Takole spomladi bi imeli tujci pri nas kaj veliko dela, če bi hoteli brskati po naših smeteh! Kakšne velike množine lepih svilnih krpic gre v smeti! Nihče nas ni nikoli še opozoril, za kaj jih lahko porabimo, sami pa na take misli še nismo prišli. Ko se nam strga svilena obleka, jo pač porabimo za cunje ali vržemo proč. Da bi take strogane stvari imele še kakšno vrednost, nismo še nikoli slišali.

Male svilene krpice, ki odpadejo pri krojenju novih oblek, lahko porabimo za polnjenje blazin, otročjih odejic ali posteljic. Ko pride v hišo šivilja, ji postavimo na mizo škatlo in vanjo naj meče vse odrezke, ki niso več uporabni. Stare ponošene svilene stvari operemo in kakor krpice zrežemo na široke rezance. Ko jih je dovolj za eno blazino ali odejico, pa napravimo najprej podlogo, katero napolnimo s temi rezanci, potem pa še zgornjo prevleko, ki jo lahko po potrebi peremo. Blazine ali odejice iz takih krpic so mehke, tople in la-

hke. Otroška odejica iz krpic je veliko bolj prijetna kakor pa iz perja ali vate. Perje je pretoplo, vata preokorna. Iz takih odrezkov tudi lahko napravimo male blazinice za primer bolezni v hiši. Kako zelo olajša bolniku bolečine v nogah, če podložimo tako blazinico pod noge, da se pete ne dotikajo postelje. Še bolj prav pride takva blazinica, če jo podložimo pod križ. Čisto brez denarja si lahko pripravimo take odejice za otroke ali blazinice za bolnika, če imamo le malo volje, smisla in pa razumevanja do same sebe, ko smo bolne, ali do drugih v rodbini. Koliko ubožnih otročičkov bi lahko imelo tople odejice in posteljice, če bi se njihove mamice le malo potrudile, da bi zbralle take krpice. Sleherna šivilja bi z veseljem shranila zanje odrezke, če bi se ji priporočile in bi imele zavest, da so storile dobro delo.

Znano je, da je prava svila zdravilna. Poleg zdravilnih moči je pa še topla in mehka in jo posebno priporočajo, da se vanjo zavijajo revmatično oboleli udje.

Nevednost je največja povzročitev ljica revščine. Nevedni ljudje verujejo samo v tiste stvari, ki jih kupijo za denar, in ker nimajo denarja, živijo mnogi v strahotni revščini.

Nekoč sem obiskala neko bolno služkinjo. Ležala je v čistih, zelo belih rjuhah. Povedala mi je, da ima par rjuh vedno shranjenih v kovčegu za primer bolezni. Oblečena je bila v lepo svileno roza jutranjo jopi-

co. Pred 12. leti jo je dobila od gospe, pri kateri je služila. Bila je obleka, strgana na vseh straneh in gospa ji je rekla, naj jo porabi za cunje. Vprašala jo je, če jo sme obdržati zase. Iz obleke si je najprvo naredila bluzo, čez nekaj let pa jopico po kroju, ki jo je videla pri svoji gospe. Ta jopicica je bila na mnogih krajih zakrpana, toda nežna

barva, lepe čipke, lepo oprana in zlikana, je bila jopicica videti prav luskuzni komad ženske garderobe. Moroda ta jopicica ni bila v skladu z revščino, ki jo je obdajala, toda vse okrog nje je bilo pospravljenlo in zelo čisto. Ko je prišla bolezen, je odprla svoj kovčeg in vzela ven, kar je bilo že dolgo pripravljenlo.

M.

Josip Vandot:

Ženin Šimen

(Konec.)

Zavrtel je fanta in ga sunkoma potisnil čez trato. Oren je zaskripal z zobmi in dvignil pest. A naglo se je premislil in se obrnil. Kakor senca je hušknil naprej in izginil med grmovjem, ki je obkrožalo trato.

„No, tega sem odpravil,“ je rekel Šimen zadovoljno. „Sedaj imam prosto pot in zdaj se lahko zmenim z Nežo in ji povem, kako in kaj.“

Stopil je do lestve in je naglo splezal po nji navzgor. Ustavil se je ob temnem okencu in trikrat nalahko potrkal nanj. Nihče se ni oglasil in za okencem je bilo vse tiho.

„Neža, le potuhuj se, kolikor hočeš,“ je dejal tako glasno, da so ga gotovo čuli doli v hišni kamri, če niso spali najtršega spanja. „Vem, da me slišiš. Zato ti pa povem, da pri tebi ne bo nihče vasoval. Ti pojdeš z mano na naš dom, kjer boš gospodinjila in skrbela za rože na oknu, da sirote povsem ne zvenejo. V nedeljo si me lepo pogledala. Ziljanov Šimen pa ni tak, da bi mogel pozabiti prijazen pogled. Moja si že nocoj in ni zlomka na svetu, ki bi te iztrgal iz mojih rok. Da veš, pri čem si, stojim tu na lestvi in ti tako govorim. Povedal sem ti vse in zdaj zbudim vašega očeta, da tudi njemu povem, kaj hočem od njega. Hočem pa le tebe in nič drugega. Naj oče spiše tako trdno, vendar bo moral vстатi, da že nocoj doženemo, kar je treba zastran mene in tebe. Neža, lahko noč!“

Pritajen smeh ja zazvenel skozi okence. Šimen ga je slišal in si je zadovoljno pogladil brke. Splezal je po lestvi navzdol, obstal je za trenutek in je prevrgel lestvo, da je z glasnim ropotom telebnila

na tla. Šimen se prav nič ni zmenil za ropot. Z dolgimi koraki je stopil okrog ogla, da potrka na hišno okno in pokliče gospodarja. A trkati mu ni bilo treba, zakaj vežne duri so se pravkar s treskom odprle in na pragu se je prikazal gospodar Česnik, ki ga je bil prebudil ropot za hišo.

„Kdo si, nemarni razbojnik?“ je zavpil s hripavim glasom. Tesno se je stiskal v oguljen plašč in dvignjena roka se mu je tresla na vso moč.

„Le mirno, mirno, oče Česnik!“ ga je tolažil Šimen. „Saj me poznate. Ziljanov Šimen sem. Pravkar sem povedal vaši Neži, da bi jo rad imel na svojem domu, ker nimamo prave gospodinje. Mati je že prestara — kaj hočete? Neža je kakor nalašč ustvarjena zato, da gospodinji na Ziljanovem domu. Tu je moja roka, oče Česnik! Udarite vanjo in reč je opravljen. Snubiti ne znam, ker nisem še nikoli snubil. Zjutraj navsezgodaj pride k vam naša mati in ona opravi vse, kar treba. Udarite v roko, oče Česnik.

Oče Česnik je nekaj godrnjal, ker si je domneval, da se Šimen objestno norčuje. Saj bi se ga kot zeta ne branil, kdo bi se pač branil Šimna, ki je imel najlepši grunt daleč naokrog? A godrnjanje Šimnu ni bilo prav nič všeč. Še bliže se je primaknil Česniku in ga potresel za rame.

„Udarite, oče Česnik!“ je skoro zarohnel. „Stvar je zlodjevo resna. Pa tudi mudi se mi, ker je že pozna ura.“

Še enkrat je Česnik zmajal z glavo. „Pa naj bo po tvojem,“ je rekel in udaril Šimnu v roko. „Jutri naj pride mati in z njo bomo govorili, ker že tako hočeš... Lahko noč, Šimen!“

Obrnil se je, zaprl duri in potisnil zapah, da je silovito zahreščalo. Šimen je odšel po poti, ki je vodila skozi nizko grmovje do proda in do brvi, položeno čez drvečo Savo. Bil je vesel, da še nikoli tako. Muzal se je in si mel roke, da so ga nazadnje pričele ščemeti. Že se je bližal brvi, ko se je spomnil Matilnovega Orena in stisnjene pesti, s katero mu je bil Oren zagrozil. Nekaj neprijetnega se mu je dvignilo v srcu in zazdelo se mu je, da je to samo slutnja, ki ga svari pred Orenom. Oprezno je stopil do brvi in si jo ogledoval, kolikor jo je mogel razločevati v mesečnem svitu. Če mu Oren namerava nastaviti past, jo je nastavil prav tukajle na brvi. Saj misel ni bila nova. Šimen je že dvakrat ali trikrat slišal o nažagani brvi, ki je bila najlepše sredstvo, da se je človek maščeval nad sovražnikom. A vse to se je Šimnu zdelo skoraj neverjetno. Kje naj bi bil Oren dobil v tako kratkem času žago in z njo nažagal brv?

A Šimen se ni dolgo pomical. Naglo se je sezul in zavihal hlače visoko čez stegna. Zabredel je v vodo, ki se je silovito zaganjala v

njegove noge in jih poizkušala izpodnosti. A držal se je trdno in se ustavil šele sredi vode. Prijel je za brv in jo potisnil navzdol. Oba hloda sta zahreščala, se prelomila in zdrknila v vodo, ki ju je mahaoma odplavila.

Šimen se je zagnal na breg. Ničesar ni rekел, temveč se je naglo obul. Šel je po ulici do ceste in šele tam se je spomnil, da mora poiskati Orena in obračunati z njim. Zavil je naravnost do krčme in stopil vanjo, ker mu je že nekaj reklo, da sedi Oren tam in praznuje svoje junaštvo.

Res, takoj ga je zagledal pri stranski mizi, kamor je luč le slabo svetila. Ura je bila pozna in le trije pivci so sedeli v kotu pri peči. Trdo se je Šimen vsedel kraj Orena in je položil stisnjeno pest na mizo.

„Da si hudoben, sem že nekajkrat slišal,“ je rekel s pridušenim glasom, da ga razen Orena ni slišal nihče v izbi. „A da boš nažagal brv, nisem mogel verjeti. In si jo nažagal, a nisi dosegel s tem ničesar. Mar misliš, da nisem vedel, da mi nažagaš brv prav pred nosom? O, za pametnega se smatraš, a v pameti te prekosí celo Janezkov Miha, ki sliši travo rasti.“

Oren je zamahnil z roko in ga je pogledal s porogljivimi očmi. A Šimnova pest je udarila trdo po mizi. „Se nocoj to noč boš napravil novo brv čez Savo,“ je rekel mirno. „Zjutraj pojdem gledat, če že stoji, ker je naša mati po opravkih namenjena k Česniku. Ali naj stara ženica prebrede Savo? Ali naj jo jaz ali pa ti poneseva štuporamo na drugi breg? Zato ti pa rečem, da mora zjutraj nova brv ležati tam, kjer je ležala stara, od tebe nažagana. Če ne bo ležala, se ti utegne zgoditi nekaj takega, kar se ti še ni nikoli zgodilo. Če še ne veš, kaj je Ziljanov Šimen, pa utegneš zvedeti jutri.“

Trda pest je padla še enkrat na mizo. Šimen se je dvignil in odšel. Žvižgal je vso pot do doma, potihoma si je zažvižgal še celo na postelji, toda pesmi ni utegnil žvižgati do konca, zakaj spanec ga je posilił, še preden je utegnil prav pomisliti ...

Ob prvem svitu se je prebudil in skočil s postelje. Zunaj na dvorišču si je izpral glavo v koritu in je naglo in vestno opravil živino v hlevu. Potem pa je šel od doma in zavil v uličico, ki je vodila k produ in Savi. Ob vodi pa je obstal in se zasmehjal glasno. Čez Savo je ležala nova brv — Oren jo je naredil kdo ve kako in je kdo ve kako preklinjal, ko se je mučil do ranega jutra.

„Hej, mati!“ se je Šimen muzal. „Čez novo brv pojdeš danes snubit in čez novo brv naj stopim prvi jaz, ki sem ženin.“

In res je šel čez brv do Česnikove hiše. A ustavil se je v grmovju in je od tam oprezoval. Rad bi bil videl Nežo in jo od daleč pozdravil

z najlepšim pogledom. In jo je res zagledal. Stopila je na prag in obstala tam za trenutek in se ozrla po nebu.

„Dobro jutro Nežica, ki si moja nevestica,“ se je Šimen smejal sam pri sebi. „Stopil bi k tebi, da se kaj pogovoriva. A nočem. Pogovarjala se bova dovolj in morda še preveč, ko boš gospodinjila na Ziljanovem domu.“

A Neža se je že okrenila in izginila v vežo. Šimen je šel domov in stopil v kuhinjo. Matere pa ni našel tam, tam se je le dekla nerodno sukala ob ognjišču in prestavljal lonce in kozice.

„Kje je mati?“ se je Šimen začudil na vso moč.

„V kamri,“ je odgovorila dekla. „Klicala sem jo, a je rekla, da naj danes kuha, kdor hoče, ona že ne bo. Skoro gotovo je bolna.“

A Šimna ni prav nič zaskrbelo. Namuznil se je in stresnil z rameni. „Sinoči je prehudo zalučala burklje, pa se je pretegnila,“ je rekel mirno in šel iz kuhinje. Pri vratih materine kamre je obstal in trikrat potrkal, da so se vrata silovito stresla.

„Vstanite, mati, in se brž napravite!“ je zavpil. „Česnikovi vas že čakajo. Sinoči sem snubil Nežo, a sem menda snubil prenerodno. Pa so mi rekli, da pridite vi, ki ste bolj priročni in izkušeni. Le hitro pojrite, ker se lahko zgodi, da bo vaša snubitev prepozna.“

Vrata so se sunkoma odprla in mati se je prikazala na pragu. „Česa mi ne poveš, mrhar?“ je sklepala z rokami. „Nežo naj grem snubit, ker je ti ne znaš snubiti? Pa mora biti ravno Neža? Zakaj pa druga ne? No, no, pa grem, da se spet ne skesaš, mrhar! Pa naj Neža postane Ziljanka, če že tako hočeš. Če se bo kaj opletalo, se bo tebi opletalo. Pa se ti bo godilo prav, ker me prav nič ne poslušaš, mrhar nesrečni!“

Nagubani obraz se ji je smejal in gorel kakor mlademu dekletu. Naglo je snela z žeblja slabanko in jo oblekla. S prožnimi koraki je šla skozi vežo in je smuknila čez prag. Šimen je počasi stopil za njo. Ko se je ustavil na pragu, da pogleda po nji, je videl le še njeno črno ruto, toda le za trenutek, zakaj mati je že izginila v ozko uličico.

„Hej!“ je tlesknil s palcem in kazalcem in je stopil na dvorišče. Hlapcu je zaukazal, naj gre kosit travnike, sam pa je nametal na voz deset vreč pšenice. Upregel je bistro kobilo, sedel na voz in se odpeljal h gorskemu potoku, kjer je stal njegov mlin.

„Za svatbo bo treba precej moke,“ je govoril in pokal z bičem. „Sam bog ve, koliko svatov se mi natepe v hišo? Nemara bo deset vreč pšenice premalo? No, pa jutri zmeljem še deset vreč. Materi se mudi in če se materi mudi, se mora muditi tudi meni. Pa naj bo,

kakor je. Jeseni bo že nova Ziljanka pometala in sičnarila po našem domu. A naj, ker že drugače ne more biti.“

Samotni gorski mlin je veselo prepeval v tiho, jasno jutro, ki se je svetilo po belih gorah, se iskrilo po dolini in dehtelo po gozdovih, spenjajočih se proti golim skalam tam gori v solnčnih višavah. Mlin je prepeval svojo najlepšo pesem, Šimen pa je molče sedel v mlinu in gledal, kako se je predenj usipala krhka moka, iz katere bo mati napekla svatbene kolače. Trdo je vlekel iz drobne čedre, da ga je dim ovijal kakor modrikasta megla. Le tu pa tam je segel v žep in izvlekel iz njega čutarico. Napravil je kratek pozirek in cmoknil z ustnicami.

„Ženin je človek le enkrat v življenju,“ je zagodrnjal. „Mati naj opravi svoje, jaz pa svoje. Vprašanje je le, komu izmed naju dveh je zdaj prijetnejše pri srcu. Pa to so prazne misli in niso vredne, da bi se človek oziral nanje...“

„Klip — klop,“ je pel samotni mlin v šumenje divjega gorskega potoka. Šimen pa je žvižgal z njim in ugibal kako bo jeseni na sejmu najdraže prodal telička in žrebčka, ki sta čudovito uspevala in rasla na Ziljanovem domu.

„Za meštarjevo ceno ju že ne dam,“ je rekел odločno in odločno srknil zadnje tri kapljice iz prazne čutarice. Šel je iz mlina, da zapre zatvornico, zakaj pšenica je bila že davno zmleta in mlin je zdaj brez koristi prepeval svojo veselo prazno pesem...“

Gustav Strniša:

Zimzelen

Živela je uboga vdova z malo hčerko Anico.

Pa je mati zbolela sredi mrzle zime in bedno dekletce si ni vedelo pomagati.

Mati je hčerko tolažila in ji rekla, naj gre h grajski gospe, ki sicer ni preveč usmiljena, toda nji bo pač pomagala, ko bo videla, kako jima je hudo.

In Anica je slušala mater ter odšla v grad.

Na dvorišču je prirenčal k nji velik pes in že je dvignil svoj gobec poln ostrih zob, da bi jo zgrabil, pa je pravočasno nekdo zakričal nad njim, da se je umaknil.

Bila je graščakinja sama, ki se je približala deklici in jo dokaj osorno vprašala, kaj hoče.

Anica ji je plašno povedala, da jo pošilja njeni mama, ki je zbolela in si ne ve pomagati.

— Pa k meni te je poslala tvoja mati? Hm, hm!

— Da, prav k vam, kajti prepričana je, da mi boste pomagali in tudi nji olajšali te težke dni! je odvrnila deklica.

Graščakinja je odvedla deklico v kuhinjo in ukazala kuharici, da ji je postregla s toplo kavo in belim kruhom. Ko se je otrok okrepčal in hotel skoraj ves kruh nesti materi, se je gospa zasmajala:

— Tako ne pojde! Materi boš že nesla kruh, toda zdaj moraš storiti nekaj drugega! Če si res tako pridna in dobra, pojdi v gozd in mi prinesi šopek zelenja. Pa ne kake smreke ali borovca, temveč lepega listnatega drevja, ga boš že kje dobila!

Anica se je kar prestrašila. Torej ji gospa ni naklonjena in se je hoče tako znebiti. Osramotila jo bo in potem zapodila.

Deklica je vendar obljudila, da bo poskusila dobiti kaj zelenja in že je odšla v gozd.

Ko je dospela do gozda, je pričela gledati okoli sebe. Povsod je bilo vse belo. Kje naj dobi zelene vejice?

Tiko je zajokala, da so ji solze kapljale v sneg.

— I kaj pa ti tu počenjaš in plakaš? se je tedaj oglasil pa njo majhen možiček z belo, predivasto bradico brez brk, rdečega, prijaznega obraza.

Bił je gozdni pritlikavec, ki ga deklica ni poznala.

Takoj mu je zaupno potožila svoje gorje.

— Čakaj, ti bom pa jaz pomagal! je dejal starček in jo odvedel s seboj.

Prišla sta do visokega hrasta.

Pritlikavec je potrkal nanj z drobno paličko, ki jo je imel v roki in ga vprašal:

— Povej, če hočeš v svežem listji zasijati
in mali Ančki šop zelenja dati! —

Hrast je molčal in spal dalje.

— Pa pojdiva naprej!

Dospela sta do lipe:

— Povej, če hočeš v svežem listji zasijati
in mali Ančki šop zelenja dati! —

Tudi lipa je molčala.

Pritlikavec je zmajal z glavo:

— Težko pojde, deklič mali moj, a vendar morava dobiti zelenje.
Tebe bom pa sam obdaroval. Hajdi, poskusiva še pri brezi! —

In spet je ponovil prejšnje besede. Tudi breza se ni zmenila.

Pa je čul pritlikavca zimzelen pod snegom. Kanila je namreč nanj drobna solza uboge deklice in zapekla ga je kot živ ogenj. Ko sta se mu približala, se je sam oglasil:

— Pričaraj meni liste sveže,
naj Anica jih v šopek zveže! —

Pritlikavec se je nasmehnil:

— Naj ti bo! Pokaži svoje zelenje! —

In zimzelen je zazelenel. Razveseljeno dekletce si je natrgalo gost šopk in hotelo oditi.

Pa jo je ustavil pritlikavec:

— Ko prideš h graščakinji, ji daj šopek, a tole malo vejico, si pridrži in pojdi z njo domov ter jo deni na mizo!

Anica je storila kakor je zahteval pritlikavec.

Ko je izročila šopek graščakinji, ji je ta takoj dala nekaj jedi za mater, čeprav ne preveč rada.

Doma pa je Anica položila vejico na mizo, postregla materi in šla kmalu počivat.

Tedaj se je razlil po sobi blagodejen duh. Ko je zjutraj deklica hotela vstati, je vesela zagledala svojo mamo, ki je sedela poleg njene postelje in je bila zdrava.

Zimzelen pa, ki ga je dobila graščakinja, je tako smrdel, da je tisto noč zbolela.

Sanjala je o svoji trdosrčnosti. Zagledala je pred seboj pritlikavca, ki ji je zapretil, da jo bo ugonobil, če ne bo dobrosrčna z reveži.

In zjutraj je takoj poslala po Anico in odslej je skrbela zanjo in za njeno mater ter ji preskrbelala tudi delo.

Zimzelen pa je ostal zelen tudi pozimi in je zelen še danes ta dan.

Z A D R U Ž N I V E S T N I K

Damsko perilo.

Naše članice opozarjamo na novo zalogu damskega perila, ki smo ga prejeli za pomlad in poletje.

Kombineže.

Imamo jih v ceni od 25.— do 70.— din. Tiste po din 25.— so prav lepe in v istih barvah kakor boljše vrste. V trikuju samem ni velike razlike, pač pa v vezinah.

Hlačke.

Tudi same v trikuju, v vseh številkah in vseh barvah, ki prihajajo v poštev pri perilu.

Garniture: hlačke in srajčke.

Napravljene so iz čipkastega raztezljivega trikoja v najnežnejših barvah. Na videz je to perilo silno ozko in majhno. Ko pa ga oblečemo, se raztegne kolikor je potreba. Tako perilo nosimo pod oblekami, ki ne prenesejo pod seboj nobenih gub.

Hlačne kombineže.

Včasih smo jih zelo rade nosile, zdaj je pa moda nekoliko popustila, vendar so za vröče poletje zelo primerne, ker imamo na sebi lahko samo en komad in ne dveh. Tudi to perilo je v trgovini v vseh številkah in vseh nežnih barvah.

Spalne srajce.

Triko s kratkimi rokavi ali pa brez njih. Nekatere so napravljene z ovratniki, druge brez njih. Spalne srajce iz enostavnega trikoja in s preprostejšo vezenino so seveda cenejše kakor srajce iz tako zvanega dvojnega trikoja in bogatejšo vezenino. Vse pa so iz enakih mehkih svetlih barv.

Modrčki.

Dobili smo novo zalogu modrčkov po najboljših krojih in iz različnega blaga. Take, ki jih nosimo samo k boljšim oblekam, in take, v katerih lahko tudi delamo.

Pasovi za nogavice.

Imamo jih v roza barvi v klotu ali atlasu, ozke in široke v vseh številkah.

Stezniki.

Imamo jih iz blaga samega ali sestavljeni iz blaga in elastike. Posebno prijetni so pasovi ali stezniki iz samega mehkega elastičnega širokega traku, ki nas nikjer ne morejo tiščati. Novost v teh steznikih je še neka novovrstna kombinacija s hlačkami, ki pa jo je treba videti in morda pomeriti, preden se odločimo, da jo kupimo.

Dandanes že malokdo nosi drugačno perilo kakor triko. Triko perilo je mehko, trpežno in se lahko pere. Triko lahko samo krpamo, dočim smo morali perilo iz blaga včasih tudi s krpo zaščiti. Tudi pri likanju se gospodinja manj utruji. Če ne gre drugače, se triko perilo lahko obleče tudi nezlikano, ker se samo poravna na telesu.

Triko perilo peremo, če le mogoče, v raztopljeni milnici. Milo raztopimo najprvo v vodi in nato perilo namočimo za nekaj minut. Najlepše in najhitreje posušimo triko perilo, če položenega, ne obešenega sušimo v senčnem prostoru in ne na soncu. Obešati triko perila ne smemo, ker se nam raztegne in izgubi pravo obliko.

Obledelo roza triko perilo lahko spet osvežimo, če kupimo v drogeriji kocko barve, ki je ni treba kuhati. V topli vodi raztopimo po navodilu nekaj te kocke in vtaknemo vanjo mokro, ožeto perilo. Po nekaj minutah perilo ovijemo in obesimo. Paziti moramo, da ne napravimo barve premočne. Dobro je prej poizkusiti na mali krpici. Triko perilo se še po-

sebno lepo opere, če ga ovitega zavijemo v suho frotirko in pustimo nekaj časa v njej. Likamo z ne prevročim likalnikom, ker triko ne prenese razbeljenega železa.

NEKAJ POJASNIL

k zadružnemu zavarovanju, ki je uvedeno s 1. januarjem 1937 po sklepu občnega zbora zadruge z dne 18. aprila 1937.

1. Pravilnik, po katerem se je izplačevala posmrtnina v znesku din 1000— ne glede na čas članstva in višino nakupa, ni veljaven že od aprila meseca 1933.

2. Z dne 9. aprila 1933 je stopil v veljavo nov pravilnik, po katerem se je izplačevala posmrtnina za člana nastavljenca 20% in za ženo 15% od povprečnega letnega nakupa; na nenastavljenca pa; za člana 25% za ženo 20%, in da se ta pravilnik sedaj, t. j. po 1. januarju 1937, ko je bilo vpeljano kolektivno zadružno zavarovanje, imenuje „stari pravilnik“. Ta pravilnik pa je v veljavi za vse člane, ki so pristopili k zadruzi do 1. januarja 1937, v kolikor bi bila po novem zavarovanju zavarovalnina manjša od one po starem pravilniku.

3. Novo zavarovanje je neprimerno boljše od starega, n. pr.:

a) Zavarovalnina je večja po novem zavarovanju.

P r i m e r : Član nakupi vsako leto za cca din 5000—. Ob pristopu k zadruzi odnosno novemu zadružnemu zavarovanju je bil star 30 let, enako stara tudi njegova žena. Član je v službi nastavljen. Po 15 letih umre on ali ona.

Po starem pravilniku bi se izplačala posmrtnina za njega 20% od din 5000—, t. j. 1000—; za ženo pa 15% od 5000—, t. j. din 750—.

Po novem zavarovanju pa bi se za člana izplačala zavarovalnina v znesku din 1594— in za ženo tudi din 1594—.

Resničnost navedenega primera lahko vsak ugotovi, če bo izračunal po zavarovalni tabeli, ki je bila objavljena v „Zadrugarju“ št. 6 iz leta 1937, in št. 4

iz leta 1938. Računati je treba takole: Član je kupil vsako leto v zadruzi za ca 5000— din. Od tega je zadružna plačala za zavarovanje din 100—, t. j. za njega din 50— in za ženo din 50—. Če izračunamo, odnosno pomnožimo sedaj znesek din 50— po preje omenjeni tabeli od letnika starosti člana ali njegove žene, v tem primeru od letnika 30 do inkl. 44, t. j. za 15 let, bomo dobili rezultat, ki smo ga navedli zgoraj. Če je zavarovanec mlajši ali starejši, nastane neznatna razlika. Seveda, če pa član umre kmalu po zavarovanju, bo zavarovalnina neznatna, toda v tem primeru prihaja kot smo že zgoraj omenili, za stare člane v poštov pravilnik, tako da član na noben način ne more biti prikrajšan.

b) Po starem pravilniku se je izplačala posmrtnina, če je bil član določen čas pri zadruzi včlanjen in je dosegel predpisani konsum, dočim se po novem zavarovanju izplača članu njegova zavarovalnina pri vsakem konsumu in lahko že po prvi vplačani premiji; seveda pa samo v razmerju z višino konsuma. Imeli smo že primere, da članu po starem pravilniku posmrtnina ni pripadala, po novem pravilniku pa je nekaj dobil.

c) Še ena prednost novega zavarovanja:

Po starem pravilniku se je izplačala posmrtnina na bazi letnega **povprečnega nakupa**. To se pravi, da se je konsum člana za ves čas njegovega članstva sezpel in delil s številom let članstva. Ta sistem ni docela pravičen, ker vsak član je prva leta svojega članstva, ko je bil še mlad in imel precejšnjo družino, veliko nakupil pri zadruzi, pozneje pa, ko je bil v pokolu in se otroci razidejo po svojih samostojnih življenjskih potih in ostane doma samo še član s svojo ženo, se nakup znatno zmanjša in pri izračunavanju povprečnega nakupa znatno zniža vrednost prvih nakupov. Pri novem zavarovanju pa se 100% izrabi vsak konsum, ker se 2%, ki jih plačuje zadružna, takoj po izplačilu letnega blagajniškega skonta nakaže zadružnemu zavarovanju

in obračuna kot zavarovalnina, katera se takoj knjiži v dobro dotičnega člana.

Prednost novega zavarovanja je še tudi v tem, da vsak vdovec ali vdova, ali samec lahko zavaruje in dobi posmrtnino za svojega otroka ali kakega drugega svojca, s katerim živi in katerega bi rad zavaroval, dočim se je po starem pravilniku posmrtnina izplačala le v primeru smrti člana ali njegove žene.

Edino, kar bi se dalo novemu zavarovanju prigovarjati, je to, da se mora pri novem zavarovanju vsak član več pobrigli kot pri starem, pri katerem ni bilo potreba vsako spremembo članovega stanovanja javljati zadrugi, ker se zavarovalnina do sedaj ni knjižila na vsakega posameznika, temveč je šlo vse na splošni posmrtninski fond.

Pri novem zavarovanju pa se vsakodelna zavarovalnina knjiži na vsakega zavarovanca posebej, odnosno njegovo ženo, če jo ima. Pri obračunavanju zavarovalnine pa igra zelo veliko in važno vlogo starost dotičnega zavarovanca.

4. Zato je zelo važno:

a) da vsak železničar, ki hoče pristopiti k zadrugi, mora s posebno pažnjo izpolniti pristopno prijavo, zlasti svoje rojstne podatke ter ime in rojstne podatke svoje žene. Če je vdovec ali vdova, tudi rojstne podatke svojega otroka in svojca, s katerim živi v skupnem gospodinjstvu in ki ga želi zavarovati;

b) da, če je član pristopil k zadrugi kot samec in se pozneje poročil, takoj obvesti o tem zadrugo ter obenem navede ime soproge in njene rojstne podatke;

c) da, če je članu umrla soproga ter se je član pozneje zopet poročil, takoj javi zadrugi ime in rojstne podatke svoje druge soproge;

d) da, če član postane vdovec ali postane članova soproga vdova, lahko zavaruje otroka, ne glede na to, da je oče ali mati še poprej zavarovana. V tem primeru je treba zopet takoj obvestiti zadrugo ter navesti podatke onega, katerega hoče zavarovati.

5. Opozarjamamo vse člane, da se vsak lahko zglaši v zadrugi in zahteva točna in izčrpna pojasnila glede njegovega zavarovanja, a glavno je — naj se vsak informira, dali je njegovo zavarovanje v redu ali ne, in to čimprej, kajti vsako pomanjkljivo ali nepravilno zavarovanje zavarovanca gre z vsakim letom, ki preteče, na škodo obresti, ki so manjše.

Obvestilo!

Objavljamamo naslednje spremembe v listi delegatov, izvoljenih dne 21. avgusta 1938 in prosimo, da popravite seznam, ki je bil objavljen v št. 9. „Zadrugarja“, letnik 1938 na straneh 283/286:

1. Volilno okrožje Ljubljana — vdove:

Zaradi bolezni je odložila mandat delegatinja ga. Rakovec Marija in je stopila na njeni mesto prva namestnica ga. Perdan Marija, vdova sprevodnika v Ljubljani.

2. Volilno okrožje Št. Vid-Vičmarje:

Mandat delegata je zaradi smrti prestal delegatu g. Gabrovšku Alojziju in je prevzel mandat delegata namestnik g. Novšak Ivan, nadzornik proge Škofja Loka.

3. Volilno okrožje Ruše:

Mandat delegata je zaradi premestitve in izselitve prestal g. Zevnikarju Danihelju in je prevzel njegovo mesto namestnik g. Terpin Štefan, desetar zvan. II v Rušah.

† Wrischer Matija.

Dne 9. aprila 1939 smo sprejeli vest, da našega tovariša, viš. inšpektorja v ppter prvega predsednika naše zadruge, Wrischerja Matije ni več. Umrl je mož v čestitljivi starosti 89 let, cigar življenska doba je bila samo nepretrgano delo.

Kdo izmed nas železničarjev ni poznal skrbnega moža, ki je po 53 letih aktivne železniške službe nadaljeval svoje plodonosno delo še 14 polnih let v naši ustanovi.

Pred 17 leti je skupno z ostalimi pionirji začel graditi našo zadrugo v Šiki. Bil je dober zadržni sodelavec, vendar zase vedno skromen in tih. Nikdar utrudljivega Wrischerja so takrat železničarji-

zadrugarji izvolili za prvega predsednika naše male zadruge v Šiški. Kdor ga je enkrat spoznal, ga je moral vzljubiti. Lahko rečemo, da so ga spoštovali prav vsi; sovražnika on sploh ni mogel imeti.

Slovenski železničarji -zadrugarji! Temu možu smo dolžni zahvalo za njegovo storjeno zadružno delo!

Naj mu bo lahka zemlja slovenska — njegovi duši pa pokoj!

KREDITNA ZADRUGA USLUŽBENCEV DRŽAVNIH ŽELEZNIC V LJUBLJANI

**obvešča vse članstvo, da se vsled odpovedi dosedanjih njenih prostorov
v poslopu Direkcije državnih železnic v Ljubljani**

preseli

s 1. majem t. l. v nove prostore, ki se nahajajo v lastni hiši, Kolo-
dvorska ulica štev. 33 in kjer se nahaja tudi gostilna „Pri Starem
tišlerju“.

Zato se naj članstvo po 1. maju t. l. obrača na zadrugo s tem novim
naslovom.

UPRAVNI ODBOR.

Kritika.

Po skoraj 17 letnem obstoju naše Nabavljalne zadruge moremo mi železničarji s ponosom gledati na našo zadružno ustanovo. Na kak način se je naša Nabavljalna zadruga razvila v to mogočno ustanovo? Predvsem vsled dveh činjenic: vsled vztrajnega smotrnega delovanja dosedanjih uprav prav od početka in vsled vztrajnosti in vneme, s katero so se železničarji oprijeli te svoje ustanove.

Vsak član-zadrugar deluje lahko posredno ali neposredno v dobrobit zadruge, v prvem slučaju predvsem s trezno in preudarno kritiko, to se pravi, da pravično in nepristransko presoja naše zadružno poslovanje, ne naseda raznim neresnim in zlonamernim govoricam, temveč jih odločno zavrača, zavedajoč se, da je njegova dolžnost braniti svojo lastno ustanovo.

Uprava zadruge prireja vsako leto članske sestanke, na katerih imajo člani priliko, da iznesejo svoje težnje. Na teh sestankih se n. pr. pogosto kritizira cenevnova politika naše Nabavljalne zadrug-

ge, očitajoč upravi: trgovci prodajajo te in te artikle ceneje kot zadruga, pri tem pa pozabljačo, da redno onih 50 para ali manj, ki so jih pri tem ali onem artiklu prištedili, pri drugem artiklu dvojno plačajo. Star reklamni trik, katerega se zadružna ustanova nikdar ne bo poslužila. Za vse take in slične zadeve je treba, da jih člani pravilno presodijo. — Naj navedem tipičen primer, kako člani nasedejo neresnim govoricam. V neko zadružno prodajalno je prišla letos članica, razburjena, češ kako je to mogoče, da se bo letos izplačalo samo 2% povračilo. Tako se je namreč govorilo po proggi. Naj se zavedajo naši člani, da se s takimi govoricami hoče le razdvajati zaupanje v zadružno delo naše ustanove. Vsak član naj se zaveda, da je največja napaka ta, ako kritizira, ne da bi se ovelril o jedru stvari, ki je izzvalo njegovo kritiko. Mnogo nepotrebne kritiziranja in razburjenja bi odpadlo, ako bi vsak član vsak nedostatek prijavil takoj in na pravem mestu, tako pa često odide in zabavlja. Tak način kritike le škoduje in dosega baš nasprotni namen kot bi ga

sicer kritika morala imeti. Zlasti velja to za čas ob terminskem nakupu v zadržnih prodajalnah. V vseh slučajih naj bi se člani obračali na poslovodje, če potrebno pa na odbornike same. Mnogo reklamacij n. pr. povzroči dejstvo, ker člani premalo pazijo na to, da je njihova embalaža v redu, da so njihove naročilnice razločno in razumljivo pisane itd. To in podobno zadeva le ožje poslovanje v naši zadrugi. Druga stran kritike se tiče splošnih načel, po katerih posluje naša zadruga in ki so često izpostavljena kritiki članov. Tu zadenemo na drug važen moment, ki se tiče naših članov-zadružarjev. Naša Nabavljalna zadruga je veliko zadržno podjetje, vodenog sicer po zadržnih principih, ki pa se kot gospodarska institucija ne more izogniti raznim načelom, katerim mora neizbežno slediti vsaka gospodarska ustanova, ki se še ni docela osamosvojila v vseh panogah, potom katerih izvaja svoj zadržni gospodarski program. In baš pri izvajaju tega svojega cilja naleti zadruga često na ostro kritiko pri svojih članih, ki sloni v največji meri na ne-poučenosti in nerazumevanju položaja. To nerazumevanje izhaja ponajveč iz dejstva, da je med našimi člani mnogo takih, ki mislijo, da so zadostili svoji članski dolžnosti, ako imajo plačan delež in da krijejo svoje potrebe v zadrugi. Kritika takih članov je pogosto prisransko usmerjena — nepravična. Voditi tako velik obrat kot je naša zadruga ni lahka stvar in zahteva dolgoletno učno dobo in izkušnje tako pri upravi kot pri uslužbencih. Član, ki kritizira poslovanje zadruge, često vidi le zunanjji efekt, ne vpraša se pa po globljih vzrokih tega efekta, ki je podvržen njegovi kritiki. Ponajveč se n. pr. kritizirajo prodajne cene v naši zadrugi. Mnogi ne pomislico, da je naša zadruga odvisna prav tako kot vsako drugo trgovsko pod-

jetje od zunanjih robnih tržišč, čijih vpliv glede cen sega tudi na našo zadrugo, pri čemer se mora strogo držati pravilne kalkulacije, da zmore kriti svojo režijo in držati obvezne do članstva. Kajti od kod bi sicer dobili denar za izplačilo štednje, posmrtnin, podpor itd., vsote, ki gredo v milijonske zneske in brez katerih akcij izgubi zadruga svoj socialni značaj in postane navadno trgovsko podjetje. Vse navedene in slične okolnosti je potreba razmisiliti in upoštevati pri kritičnem presojanju naših zadržnih zadev.

Naj navedem še eno točko, ki tudi v precejšnji meri vpliva na kritično presojo naših članov do svoje zadržne ustanove. V mislih imam naše glasilo „Zadružarja“. Kar odkrito povejmo! Če bi naši člani bolj pridno brali „Zadružarja“, bi si mnogokrat prihranili nepotrebne kritike, ki izvirajo iz nepoučenosti. Naj spomnim samo na zadržno zavarovanje! Še danes nekateri kritizirajo to zavarovanje, češ da so prikrajšani za 2% pri povračilih. Vzrok temu je to, da niso zasledovali člankov o zavarovanju v „Zadružarju“, kjer je bila zadeva temeljito večkrat obrazložena.

Zgornje vrstice niso bile napisane z namenom prikazati kritiko v naših zadržnih zadevah kot nekaj nepotrebnega in nevšečnega. Nasprotno, mnenja smo, da je kritika potrebna, a kritika naj bo pravična, stvarna in nepristranska, podvzeta s pravega vidika in poznavajoča jedro one stvari, katere se tiče. Moramo priznati, da je uprava naše Nabavljalne zadruge povsod in vedno brez pridržka upoštevala in uvaževala vsako stvarno in resno kritiko od strani svojega članstva. Zavrnila je in bo pa vsako tendencijozno in nestvarno kritiziranje, ki more le škoditi ustanovi sami in s tem indirektno tudi članstvu.

P. F.

„Zadružar“ izhaja mesečno 20tega in stane celoletno 24 Din. Losamezna številka 3 Din. Naroča in reklamira se pri upravnem odboru N. Z. U. D. Z. Ljubljana, Masarykova cesta, kamor se pošiljajo tudi dopisi. — Odgovorni urednik: Dr. Benko Leopold, Tyrševa cesta štev. 89. — Tiskal J. Blasnika nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren L. Mikuš.

Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. železnic, r. z. z o. z. v Ljubljani

CENTRALA: LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 17 • TELEFON ŠT. 46-52 IN 46-53

PRODAJALNE

Ljubljana:

Glav. kol., Masarykova cesta 17, telefon št. 4652-3
Gor. kol., Bleiweisova cesta 35, telefon št. 4651

Maribor:

Koroški kol., Frankopanska c. 34, telefon št. 2061
Glav. kol., Aleksandrova cesta 42., telefon št. 2825

Jesenice: Prešernova, telefon št. 606

Prodajamo samo članom.

CENIK ŠT. 4

Obračunske cene veljavne od 21. aprila 1939 naprej.

Zadruga si pridržuje pravico, objavljeni cene med mesecem znižati, event. zvišati.
Na reklamacije se oziramo le takoj ob prejemu blaga.

Mlevski izdelki

Moka 0gg	kg	3·20
" 0g	"	3·20
" št. 2	"	3·—
" št. 5	"	2·80
" ajdova	"	5·—
" koruzna	"	2·—
" krmilna	"	1·20
" pšenična krmilna	"	1·65
" ržena	"	2·75
Otrob, pšenični debeli	"	1·65
" drobni	"	1·40
Zdrob, činkvantin	"	3·25
" koruzni	"	2·50
" pšenični	"	4·—
Žikin zdrob $\frac{1}{4}$ kg	zav.	6·50

Testenine

Domače

Fidelini	kg	7·—
Krpice	"	7·—
Makaroni	"	7·—
Polži	"	7·—
Rezanci	"	7·—
Špageti	"	7·—
Zvezdice	"	7·—

Jajčne

Makaroni	kg	10·—
Polži	"	10·—

Jajčne v kartonih

Makaroni	kg	11·—
Špageti	"	11·—
Jajčne vseh vrst	"	17·—
A. C.	"	18·—

Riž

Carolina	kg	12·—
Ia	"	8·—
IIa	"	7·—

Deželni pridelki

Čebula, domača	kg	4·—
Čebula, pražena „Cepo“ . . . doza	"	6·—
Čebuljček	kg	10·—

Česen	"	6·50
Fižol, prepeličar	"	4·—
" beli	"	4·—

Grah zelen	"	11·—
Ješprenj	"	4·—
Ješprenjček	"	7·—

Kaša	"	3·75
Koruza, debela	"	1·50
" činkvantin	"	2·40

Krompir	"	—·95
Leča, Ia	"	11·—
" domača	"	5·—

Piča za kure	"	2·25
Ptičja hrana	"	8·—
Tropine, lanene mlete	"	2·60

Ječmen	"	2·30
Oves	"	2·40
Proso	"	2·50

Pšenica	"	2·20
Zelje kislo	"	2·—
Zelje kislo, v sodih, Btto za Ntto	"	1·75

Slive suhe bosanske	"	9·50

Sladkor

Kocke	kg	15·50
Sipa, drobna	"	14·—
" debela	"	14·10
V prahu	"	15·75
Bonboni	"	25·—
" Fourres, Ia	"	40·—
" Ila	"	30·—
Bonboniere	kom.	po izb.
Kandis	kg	24·—
Margo slad	"	44·—
Šumeča limonada	kom.	1·—

Sol

Fina	kg	4·—
Morska	"	2·75

Sadje južno, sušeno in sveže

Rozine, Ia	kg	14·—
Rozine, IIa	"	12·—
Fige v vencih	"	7·—

Kava

Perl	kg	74·—
Portoriko	"	82·—

Tudi blago, pri katerem cena ni označena, imamo v zalogi

Surova, Ia	kg	71—
" IIa	"	63—
Viktoria	"	60—
Žgana	"	83—
" Rio	"	73—
" Special	"	95—
Hag, mali	zav.	14—
" veliki	"	27—

Žitna kava

Ječmenova, slajena, za- družna	kg	11—
Ječmenova, zadružna . .	"	7·50
Ržena, slajena, zadružna . .	"	12—
Dr. Pirčeva	"	12·50
Kneipp	"	13·50
Perola	"	13·50
Proja	"	9—
Žika	"	13—

Ostale kavine primesi

Cikorija Franck à 1/2 kg	kg	18·50
" Franck à 1/4 kg	"	19·50
" Favorit à 1/2 kg	"	16—
" kolinska à 1/2 kg	"	18·50
" kolinska à 1/4 kg	"	19—
Enriolo	"	21—
Figova kava	"	23—
Redilna kava	"	21—

Mast

Mast Ia	kg	19—
" v dozah	doza	100—
Ceres bel	kg	25—
" rumen	"	25—
Čajno maslo Ia gorenjsko . .	"	36—
" " štajersko	"	32—
Kuhano maslo	"	32—

Mesni izdelki

Carsko meso	kg	21—
Hrenovke	kom.	2—
Jezik, goveji	kg	24—
" svinjski	"	24—
Kare brez kože	"	23—
Krače	"	13·50
Kranjske klobase	"	3·50

Meso, prekajeno, vratina	kg	21—
Ocvirki	"	*
Prsni vršci	"	17—
Reberca, brez kože	"	19—
Salama, krajkavska	"	24—
" letna	"	21—
" milanska	"	54—
" mortadela	"	25—
" navadna	"	12—
" ogrska	"	54—
" pariška	"	22—
" posebna	"	22—
" tirolska	"	22—
Slanina, hamburška	"	23—
" krušna	"	20—
" papricirana	"	21—
" prekajena, deb.	"	22—
" soljena	"	20—
" tirolska	"	23—
Svinjske glave, brez kosti	"	14—
Svinjski parklji	"	8—
Šunka, domača, kuhanja . .	"	45—
" praška	"	24—
" zvita	"	23—

*Po dnevnih cenah, ki so izložene v prodajalnah.

Ribe — pastete

Rusi	kom.	1—
Sardele, očiščene, v olju	"	—75
Sard. obr. s kaper., mala doza	"	5—
" " " velika "	"	8—
Sardine	"	6·50
"	"	5·50
"	"	3·25
"	kom.	1·25
Slaniki	"	2·50
Pašteta, jetrna	doza	5—
" sardelna	"	6·—
" zakuska	"	2—
Guljaž, goveji	"	7—
Vampi	"	7—

Delikatese

Citronat	kg	100—
Naš čaj	zav.	6—
Čaj v dozah	vel. doza	30—
" " " mal. "	"	17—
" " " zavitkih	zav.	4—
" " "	"	8—
" " "	"	9·50
Čaj v zavitkih	zav.	18—
" brazilski "Mate"	"	3·50
" odprt	kg	13·5—
Čokolada à 1/4 kg	tabl.	10—
" " " 1/10 "	"	4·50
" " " 1/20 "	"	2·50
" z lešniki	kom.	1—
" " " 1/10 kg	tabl.	6·50
" " " 1/7 "	"	10—
Drobtine	kg	6—
Gorčica	"	17—
"	koz.	6·50
Jajca, štajerska, dnevna cena		
Na progo jih ne moremo pošiljati.		
Guljaž ekstrakt	zav.	3·50
Juhan, mali	stekl.	9·50
" veliki	"	20—
" na drobno	dkg	1·30
Kaaba, redilna kava čok. okusa	vel. zav.	14—
Kaaba, redilna kava čok. okusa	mal. "	7—
Kakao, holandski	kg	50—
" I	"	35—
Kaprni	"	50—
Keksi v zavitkih	zav.	6—
" " " à 1 kg	"	18—
" na drobno	kg	18—
" v pločev. dozah	doza	24—
Kruh črn in bel	štruca	2—
Kumarce, kozarec		30— do 56—
Kvargeljni	kom.	—50
Kvas	kg	38—
Maggi, mali	stekl.	12—
" srednji	"	18·75
" veliki	"	31·50
" na drobno	dkg	1·60
" kocke	kom.	1—
Marmelada, jabolčna	kg	19—
" " " doza		
" à 1 kg	"	20—
Marmelada, marelčna	"	29—
" " " doza		
" à 1 kg	"	30—
Marmelada slivna	"	18—
Med, cvetlični	"	17·50
" ajdov	"	17·50
" cvetlični, mali koz. kom.		11—
" " " vel. "	"	21—
" " " mali lonč.	"	1·50
Desert šnite	"	4—
Napolitanke, dolge	"	7—
" " "	"	1—
Oblati	"	15—
Otroški piškoti	"	15—

Ovomaltine, mala . . .	doza	10·50
" srednja . . .	"	24—
" velika . . .	"	43—
Paradižniki, $\frac{1}{5}$ kg . . .	"	4·25
" $\frac{1}{2}$ " . . .	"	10—
Sir, Jason	kom.	1·25
" "	"	7·50
" emendolski, Ia . . .	kg	27—
" Parmezan	"	75—
" stiški	"	26—
" trapistovski	"	20—
" edamski	"	27—
Soda, jedilna	"	20—

Pudingi in pecilni praški

Citronin prašek za puding	zav.	2·50
Čokoladna krema	"	3·50
Čokoladni prašek za puding	"	2·80
Malinov prašek za puding	"	2·50
Mandelnov prašek za puding	"	2·50
Pecilni prašek	"	1—
Pripomoček za vkuhavanje	"	2—
Rumenilo	"	1—
Vanilijeva krema	"	3—
Vanilijin prašek za puding	"	2·50
Vanilijin sladkor	"	1—
Zmes za šartelj	"	12—

Dišave

Cimet, cel in zmlet	zav.	3—
Ingver	"	3—
Janež	"	2·50
Kamilce	kg	30—
Klinčki (žbice), celi in zmleti	zav.	2·50
Korjander	"	2·50
Kumna	"	2·50
Lavorjevo listje	"	1—
" zrnje	"	1—
Majaron	kg	65—
Muškatov cvet	zav.	3—
Muškatovi orehi	kom.	—60
Paprika, huda	zav.	3—
" sladka	"	3—
Piment, cel in zmlet	"	2·50
Poper, " " "	"	3—
Vanilija v šibkah velika kom.		3—
Žafran	zav.	1—

Tekocine

Kis za vlaganje	l	4—
" nav., dvojno močni . . .	"	3·50
" vinski	"	5—

Olje, bučno	l	14—
" italijansko	"	20—
" namizno	"	14—
" olivno	"	19—
" " " Medicinal "	"	22—
Francosko žganje, mala stekl.	10—	
" " srednja "	24—	
" " velika "	48—	
Brandy, à 0·171	"	—
" 0·351	"	28—
" 0·701	"	46—
Liker, Balkan, grenki	l	42—
" sladki	"	42—
" Pelinkovec	"	37—
" razni	"	38—
Rum Ia, à $\frac{1}{2}$ l	stekl.	34—
" Ia, " 1 l	"	58—
" Ila, " $\frac{1}{2}$ l	"	24—
Esenca za liker	"	5—
Rumova esenca	"	8—
Žganje, borovničar, à $\frac{1}{2}$ l	"	24—
" brinjevec, " $\frac{1}{2}$ l	"	21—
" hrušivec, " $\frac{1}{2}$ l	"	21—
" slivovka, " $\frac{1}{2}$ l	"	19·50
" tropinovec, " $\frac{1}{2}$ l	"	21—
Vino, belo, štajersko	"	12—
" cviček	"	10—
" belo, dalmatinsko	"	—
" Opolo	"	—
" Prošek	"	26—
" Vermut	"	30—
Malinovec, à $\frac{1}{2}$ l	stekl.	14—
" odprt	kg	18—
Radenska voda $\frac{1}{4}/_{10}$ l	stekl.	7—
" $\frac{1}{2}$ l	"	3·50
Rogaška voda $\frac{1}{4}/_{10}$ l	"	7—
" " Donati 1 l	"	6·50
Grenka voda Fr. Jožefova	"	11—

Druge potrebštine

Soda za pranje	kg	2—
Lug	"	3·75
Boraks	zav.	2·50
" carski	škatl.	5·75
Škrob rižev	"	5—
" " "	zav.	1·50
Plavilo v kockah	"	2·50
Plavilni papir	"	1·50
Pralni stroji, leseni, mali kom.		13—
" " "	vel.	14—
Pralni stroji, pločev. mali	"	15—
" " "	vel.	17—
Vrvi za perilo	15 m	
" " "	20 m	
" " "	25 m	
" " "	30 m	
" " "	35 m	
" " "	40 m	
Obešalniki za sušenje perila	kom.	20—
Ščipalka za perilo	"	—25

Toaletni predmeti

Milo, Bobi	malo kom.	2—
" "	veliko	4—
" Favorit	"	8—
" 7 cvetlic	"	7·50
Glicerin	"	5, 9
kopalno	vel.	12—
kopalno	mal.	7·50
Karbol	"	4—
mandeljnovi	"	6·50
Marija	"	10—
Olivia	mali	4·50
" "	vel.	7—
domače	"	4·50
Osiris	"	6—
otroško	"	8—
za roke	"	4·50
Speick	"	8—
za britje Ia	"	8—
" " " IIa	tuba	2·50
Cimean	"	6·50
Chlorodont	"	6·50
Doromat	"	8·50
Kalodont	mala	6·50
" "	vel.	12—
Odol	mala stekl.	22—
" "	sred.	35—
" "	vel.	65—
Olje, orehovo, pristno	"	8—
Olje za sončenje in masažo	"	6—
Ustna voda Cimean	"	18—
Kolonska voda	mala	13—
" "	vel.	24—

Potrebštine za perilo

Hubertus, sivo	kg	9—
" navadno	"	11—
" terpentin	"	12—
Merima	"	12—
Sunlight	zav.	2—
Schicht, navadno	kg	12—
" terpentin	"	13—
Zlatorog, navadno	"	11·50
" terpentin	"	13—
„Ena“, milne luske	kg	35—
„Henko“ soda	zav.	2·50
Lux	"	4·50
Perion	"	4·50
Persil	"	5—
Radion	"	5·25
Snežinka	"	4·50

Esenca za kolonsko vodo stekl.	16-	Krtače za ribanje . . . kom.	4-	Solnice, lesene . . . kom.	9-
Krema za kožo Cimean . doza	10-	" " " Ia . . . "	5-	Stručnice, male . . . "	6-
Krema za kožo Elida nočna tuba	13-	Krtače za roke . . . "	2.50	" velike . . . "	8-
Krema za kožo Elida dnevna "	12-	" " roke, dvostr. . . "	5-	" srednje . . . "	7-
Nivea krema . . . doza	10-	" " zobe, male . . . "	8-	Sukanec, bel, črn	
Uran " . . . "	10-	" " " velike . . . "	12-	št. 10—12 valj.	4.50
Parfum . . . stekl.	16-	"Mali sadjar" . . . knjiga	5-	Sukanec, bel, črn	
Puder Elida . . . škatl.	10-	"Mali vrtnar" . . . "	5-	št. 16—36	3.50
Vazelin " . . . doza	6-	Metle, male . . . kom.	6.50	" 40—60	2.75
Šampon " . . . zav.	3-	" velike . . . "	10-	Sveče, dolge zav.	6-
Potrebščine za čevlje					
Krema, črna . . . mal. škatl.	5-	Metlice, otroške . . . "	5.50	" " . . . kom.	1.25
" " . . . sred. "	6-	" za obleko . . . "	6-	" kratke . . . zav.	6-
" " . . . vel. "	12-	" posodo . . . "	1.50	" " . . . kom.	—75
" rjava . . . "	5-	Morska trava Ia . . . kg	4-	Svinčniki, navadni . . . kom.	1.50
" rumena . . . "	5-	Muholovci . . . kom.	—75	" tintni . . . "	3.50
" bela . . . "	5-	Nagrobne lučke . . . kart.	10-	Šivanke zav.	1.50
" sortirana . . . "	3-	" " " v keram. lončkih . . . kom.	3.75	Šmirkovo platno, belo . pola	1.50
Mast za čevlje, črna . . . "	4-	Nočne lučke . . . škatl.	1.75	" " sivo . . . "	2-
" " " rjava . . . zav.	4-	Obešalniki, mali . . . kom.	2.50	Sparklet steklenice . . kom.	150-
Belin "	2-	Olje za šivalne stroje . stekl.	4-	" patroni, polni . . "	4.50
Olje za mazanje podplat- tov stekl.	8-	Omela, bombažna . . . kom.	32-	" prazni . . "	2.50
Krtače za blato . . . kom.	4-	" mala . . . "	12-	Sted Regulator obroči:	
" " mazanje . . . "	1.50	" za parkete . . . "	24-	160—220 mm	60-
" " svetlenje . . . "	12-	Omelčka za čiščenje ste- klenic	7.50 do 15-	230—240	75-
Vezalke, črne, kratke . par	1.25	Pasta za peči . . . škatl.	3-	Sted Regulator plošče:	
" " srednje . . . "	1.50	Peharji, srednji . . . kom.	4-	18×12 col	115-
" " dolge . . . "	1.75	" veliki . . . "	4.50	21×12	120-
" rjave, kratke . . . "	1.25	Peresniki	2-	Tepači, mali	8-
" " srednje . . . "	1.50	Pergament papir . . . pola	1-	" srednji	13-
" " dolge . . . "	1.75	Pesek za email posodo . zav.	1-	" veliki	18-
" usnjene, črne . . . "	2-	" " " " " . . . "	1.50	Umetno gnojilo . . . kg	2-
" " rjave . . . "	2-	" " alum.	2-	Vim zav.	2.50
Razno					
Pile, trioglate srednje . kom.	5-	Pile, trioglate srednje . kom.	5-	Vžigalice škatl.	10-
Brusači kom.	13-	" " velike . . . "	5.50	" " . . . zav.	1-
Celofan, papir . . . zav.	2.50	" plošnate, male . . . "	9.50	Zobotrebci zvez.	—25
Čistilo za parkete : mal. doza	10-	" " srednje . . . "	11-	Jedilni pribor, navadni,	
" " " vel. "	20-	" " velike . . . "	13-	alpaka in kromiran . . .	
Črnilo stekl.	3-	Platn. vreč. za ca 8 kg .	5-	Po dnevnih cenih	
Flit mal. doza	16-	" " " 15 kg .	8-	Drva, bukova, cela . . .	
" " " vel. "	29-	" " " 25 kg .	11.50	" žagana . . .	
" s škropilko . . . kart.	51-	" " " 45 kg .	17-	" mehka v kolob. . .	
" škropilka . . . kom.	22-	Prašek za čiščenje zlata		Premog, trboveljski, kosovec	
Grafit "	—50	in srebra zav.	3.25	Dovoz se pri kurivu posebej zaračuna.	
Hobby, prašek . . . zav.	4-	Prazne pušice . . . kom.	5, 10	Velika izbira manufakture, perila, nogavic, rokavic, galerijskega bla- ga, dežnikov, klobukov in preprog. Emajlirana kuhinjska posoda, vse vrste porcelana, stekla, žarnice itd.	
Kadilo kg	30-	Predpražniki Ia	16- do 49-		
Kolofonija "	7.50	" IIa . . . kom.	10-		
Kladiva za meso . . . kom.	12-	" IIIa (slama) . . . "	4-		
Kolesa moška, kromirana "	14.50-	Prijatelj gospodinj (za			
" damska, kromir. . . "	15.50-	štедilnik)	110-		
" moška, poniklj. . . "	12.00-	Rahlači, brez ročaja . . . "	12-		
Plašči za kolesa	60-	" z ročajem	15-		
Zračnice za kolesa	16-	Semena zelenjadna . . . zav.	1-		
Likalit zav.	3-	" cvetlična	1-		
Krtače za obleko . . . kom.	16-	" grah, fižol	1-		
" " parkete . . . "	27-	Sidol kom.	5.50		
Kurivo					
Svitol "	4.80	Sita patent	20-		
Snažilne gobice za po- sodo	1.50	Snažilne gobice za po- sodo	1.50		

Drva, bukova, cela . . .
" žagana . . .
" mehka v kolob. . .
Premog, trboveljski, kosovec

Po dnevnih cenih

Dovoz se pri kurivu posebej zaračuna.

Velika izbira manufakture, perila,
nogavic, rokavic, galerijskega bla-
ga, dežnikov, klobukov in preprog.
Emajlirana kuhinjska posoda, vse
vrste porcelana, stekla, žarnice itd.

**Naša prodajalna na Jesenicah pro-
daja poleg špecerije tudi vse galan-
terijsko blago.**

Naprošamo člane, da prilagajo k na-
ročilu platnene vrečice za vse drobno
blago. Vrečice lahko dobite v vseh naših
prodajalnah po nizki ceni.

Svetujemo, da hranite vse mlevske
izdelke odprte na zračnem in hladnem
prostoru.